

REVELESEN **Jon Riita Komas Sokwana Keyir** **Jey Maji**

¹ Eeta boboyen Jisas Kraist riita geenyek mukuchirin, eena diita jeyek keyir. Diita boboyen God riita Kraist riina har. Sokwaken otii tawa boboyen God rii wakasa ma yenza mukuchiken eena har. Eena Kraist rii riiti ejel poreh heechirek, wakasa ma por Jon riitak ir. Eeta nobok eeka maji geenyek kwodii wor. ² Eey boboyen Jon riita herin eena riita sawo tar. God riita Jisas Kraist riitaka piiriiti omutiik maji siikenen geenyek kwodii wori, Jon riita sawo tar.

³ Eeta ma rii diita keyir jeyen kenyi taney, riipa kwoya woy hiki takiita. Diita sokwak tawa boboy keyiri, ma ye eena wagateyeney, eena sumowu taney, yepa kwoya woy hiki takiita. Ya nedii bana bana tanak, diita boboy yepa ya sokwakiita.

LOTU YA TAR MA YENYA JON RIITA WOSHIA TAR

⁴ Ada Jon. Ada 7 lotu ya tawa ma taweyn, 7 akama eeka Esia nosapek taweyen eena ada jey keyichi hato. God rii tawa. Mashi rii tabatar. Komas rii yabakiita. God riita kwotaka eecha tanak, kwo napa eshar ta. 7 spirit God riiti tiikiirek riiti misoma yepak tawey, yecho kwotaka eecha tanak, kwo napa eshar ta. God riiti rukusii tawa boboy eeta sa kwotaka eecha ta. ⁵ Jisas Kraist rii nagwa nagwa maji kwodii wochar ma, rii mapo

tiiremok awasen ya sokwar ma siiken, rii diita eyey nosapek aka tabo yichawa man siittii kowu tawa ma, rii eechaba kwotaka tanak, kwo napa eshar ta.

Rii nona rukusiichiniga rii hari, riiti pi noti kapasek boboy eena kwoyava yeechir. ⁶ Rii kwoyava yeechiri, rii nona otiichirek, no opelen otiiitawa maga eecha siir. Nona otiiniga poda mabak siir. Eecha otiichirek, no Kraist riiti Apoko, God, riiti yo otii wakasa maga eecha tawa. Eena hapaga tawa boboy, hadabas boboy kepi, Jisas Kraist riitaka eechaba eechaba takiita. Eeta omutiik.

⁷ Na he! Rii hejagwaya apok yakiita. Yanak, eyey ma ye miyik riina hekiita. Riina pir ma ye riina hebakiita. Wonyak, eyey akama ma ye harapa keya takiita. Eeta boboy sii eetapa yakiita. Eeta omutiik.

⁸ Harapa Hapaga Tawa God rii eecha wor, “Adaba mapo ma tawak, adaba komas ma tawa.” Rii tawa. Rii mashi tar. Komas rii yabakiita.

JON RII KRAIST RIINA HER

⁹ Ada eeta Jon. Ada kwoti yaka. Ada Jisas riitaka tawey, ada eeta kwotaka tawa. Tawak, ada kapa kwotaka eecha meejito. Ada God riiti kigdomek nota eecha kiki tawa. Ada kwotabaka eecha tawa. Tawak, ada God riiti maji hehar sawo tarek, omutiik maji siikenen Jisas riita kwodii wocharin eena ada sawotarek, ye eena ana Patmos nedii kwowuk ye i eeka heechir. ¹⁰ Harapa riiti nedii Spirit rii adaka ya gamurek, aya pochi eeji maguirek uwarr. Uwari, mupugun piitanaga eecha meejir. ¹¹ Meejiri, aya eecha wor: “Eyey

boboyen miita hechaweyen ii napa jeyek keyichi 7 lotu ya tawa akamak heechinak sa i. Epesas, Smena, Pegamam, Taiataira, Sadis, Piladelpia, Leodisia eeka yenya na heechinak sa i.”

¹² Worek, ana uwar ayan an heken diireboyer. Diireboyechi ada 7 gol haban her. ¹³ Heri, ma por rii eeta haba nedii kwi tari, eeta ma yikapwaga eecha her. Rii gworo siivatabi ruwu tari, yatiik ye i hako tar. Gol kaw hoguruka kuruk giirii tar. ¹⁴ Ri masek masebiyaka apama wey hejagwaya apoga eecha hechar. Ri miy eeta higa eecha hechar. ¹⁵ Ri yatii eeta kwoya hechawa ainiga eecha hechar. Niikiir ain hik tukuchiniga hehar kinyi tawaga eechar hechar. Ri aya an meejiri harapa ukwi dur tawaga eecha meeji tar. ¹⁶ Rii 7 winymayen mama yepa tapak neekichi siitii tar. Eeki ow yepa yepa tari, riiti kujak taren ya sayar. Ri misoma ya harapa pichawaga eecha her.

¹⁷ Ada riina hechi riiti yatii jumuk sakari hatawa maga eecha siir. Worek, rii riiti mama yepa tapak ana howu neekichi wor: “Mii opoche akiitanakech! Ada mapo tawa ma. Ada komas tawa ma. ¹⁸ Ada saniyeechi tawa ma. Ada harek, na he! Ada tawa. Tawak, ada eechaba eechaba takiita. Hi uwu tawa eem, hatawa eem siiti nubereja ki ada neekitu.

¹⁹ Wowak, miita henya boboyen ii na keyi ta. Apak hechawa boboyen komas yak tawa boboyen eena na keyi ta. ²⁰ 7 winyumay eeji mama yepa tapak tawey, 7 gol haba tawey, mii eena hechawey, si shiyi tawa maji diitata: 7 winyumay ye eeta 7 lotu yatawa ma mima yechi ejel. 7 gol haba sii eeta 7 lotu ya tawa ma yechi mu.

2*EPESAS LOTU YA TAWA MA YECHI MAJI*

¹ “Epesas akamak lotu ya tawa ma yechi ejel riina diina na keyichiha. Diita maji eecha woho: ‘Kata ma rii 7 winyumay yenza riita mama yepa tapak neeki tawey, rii 7 gol haba tawa eemek chishi tawey, diita maji eeta riiti maji: Ada diita maji wochuwak ichu:

² “‘Ada her kwota otii tawa yo. Ada her kwo harapa yo mayakan otiir. Kwo eechaba eechaba yon otii tawa ma. Ada hecho kwota kapasek otii ma yenza harapa yuyato. Ma kaw ye ya eecha wori: “No apsoel,” kwo yenza otii otii her. Kwo otii otii herek, kwo he siikener ye eeta woshepii tawa ma. ³ Kwo eechaba eechaba kowutu. Kwo harapa nomoya tawa boboyen eeji hik kiyatar. Kwo eeji yon saka heechi tarek. ⁴ Wowak, ada ow maji ba woho: Mashi kwo ana harapa mayishichar. Apa kwo ana mashi mayishicharega, mayishikasakech. ⁵ Kwo napa hiki! Kwo tiipiikeneechi sakar. Kwo kwoti kapasek boboy na kayek heechi inyaka na diiriiboyenak, mashi otiir boboyen eena napa sumowu ta. Kwo kwoti kapasek boboyen heechi diiriiboyenan siiney, iipa ada ya eeji haban yeechi yayakiita. ⁶ Wowak, ada kwona wohowu tawey, ada Nikolas man yuyatawaga kwo eechaba yuyato.

⁷ “Kwo mabiyaka tawey, diita majin Spirit rii lotu ya tawa man wochawey, napa hehar meejichi siitiichi! Eeta ma ye kapasek boboyen yeyada pi poyeney, God riita otiichinak, riipa

eechaba eechaba tak tawa me siik God riiti nowo
kepik siitii taweyn atakiita.’

SMENA LOTU YA TAWA MA MAJI

⁸ “Smena akamak lotu ya tawa ma yechi ejel
riina diina na jey keyichi ha. Diita maji eecha
wocho: ‘Diita maji sii mapo tawa ma komas tawa
ma riiti maji. Rii hachi saniyeechi sokwachi tawa.
Ada diita maji wochuwak ichu:

⁹ “Kwona kapasek boboyen otii tawey, an
hecho. Ada hecho kwo eeta kiiriisiiposii tawa
ma. Wowak, eeta siiken kwo boboy saga harapa
tawa ma. Ma kaw ye kwona kapasek maji bato.
Ye eecha wocho: “No eeta Ju ma.” Yaho, ye Ju
makasakech. Ye eeta Gaba riiti yikapwa! ¹⁰ Kapa
meeji tawa boboyen kwotak yaney, opoche aki-
itanakech. Na meeji! Gaba rii kowna otii otii
hechakiita. Riita otiichinyak, kwo kaw pok
jikiita, 10 yadii kwopa kapa meeji tawa boboyen
kiya takiita. Kwo hiki siitiichichawa boboyen
eena na neeki ta. Neeki taney, i kwo hak tawa
nedii. Wonyey, ada kwona eechaba eechaba tak
tawa mesek hakiita.

¹¹ “Kwo ma mabiya tawey, Spirit rii lotu ya
tawa man wochaweyen, na meeji! Eeta ma ye
kapasek boboyen yeyada pi poyeney, eecha tana
ma ye upurus ha tawa eemek iyarenak, siita yen
pishamanekasakech.

PEGAMAM LOTU YA TAWA MAJI

¹² “Pegamam akamak lotu ya tawa ma yechi
ejel riina diina na jey keyichi ha. Diita maji eecha
wocho: ‘Ada ow yepa yepa tawa eekin neekir ma.
Ada diita majin wochuwak ichu:

13 “ ‘Ada hechi kwota tawa eemen. Diita eemek Gaba riiti harapa tiikiir eeka tawa. Wowak, kwo eeji hin neekitu. Antipas, ana eechaba eechaba sumowuchi eeji hin kwodii wochar ma, riin Gaba yichawa eemek kaka pi sowakwori, wowak, kwo ana hiki siitiichichawa boboyen saka heechirek. **14** Wowak, ada kwona maji kawka tawa: Ma kaw kwotaka tawey, ye Belam riita pokir majin sumowutu. Belam ri Belek riiti majin sumowu tar. Belek rii otiichirek, Isrel ma ye kapasek boboy otiitar. Ye woshepii god yenya har aboboyen eena atarek, ye nobo mi-man anemesherokotar. **15** Eechaba tawa ma kaw kwotaka tawey, ye Nikolas riiti majin sumowutu. **16** Kwo kwoti kapasek boboy na kayek heechi. Kwo heechinan siiney, ada kwona ya eeji kujak tawa eekik yenya pikiita.

17 “ ‘Kwo mabiyaka tawey, diita majin Spirit rii lotu ya tawa man wochawey, napa hehar meeji siitiichicha! Eeta ma ye kapasek boboy yeyada pi poyeney, yenysapa veenyi tawa geyen ada hakiita. Ada kawka yenya apama tawa papaka eecha hakiita. Papa sii akar hik keyir. Keyiri, anadii ma ye meejikasakech. Siina yana ma riitaba meejito.’

TAIATAIRA LOTU YA TAWA MAJI

18 “Taiataira akamak lotu ya tawa ma yechi ejel riina diina na jey keyichi ha. Diita maji eecha wocho: ‘Ada God riiti Yikapwa. Eeji miy eeta higa hecho. Eeji yatii kwoya hechawa kinyi ain hiikiirega eecha hecho. Diita maji ada heechi tawak ichu:

19 “ ‘Ada hecho kwota otii tawa abo. Kwo rukusii tawa boboyen, hiki siitiichichawa

boboyen, yo otii tawa boboyen, eshar eechaba eechaba otii tawa boboyen ada hecho. Ada hecho kwota mashi yo kepin otiiri, kwo apa harapa yo kepin otiito. ²⁰ Wowak, ada diita maji pochin bak. Kwo eeta mima, Jesebel, siina heechitu. Siita mayama eecha woho: Ada eeta God riiti maji sawo tawa mima, pokii tawa mima. Siita eeji yo otii tawa wakasa ma yenza nobo kapaseken mukuchiuchu. Ye eena hechi woshepii goden har aboboyen ato. Atawak, ye nobo miman anemesherokoto. ²¹ Siita siiti kapasek boboyen dareboyechi heechiken ada siina kowu tar. kowu tari, sii siiti nobo anemeshe roko tawa boboyen inyaka dareboyekasakech. ²² Wowak, ada siina yeechi kapasek chey pochik rabonak, siitaka nobo anemesheroko tar ma yechaka eechaba harapa kapan meejibakiita. Yecha siitaka eecha kapasek otii tarin dareboyenen siiney, ada apa diita apa otiikiita. ²³ Ada siiti yikapwan eechaba pi sowakwokiita. Wonyak eyey lotu ya tawa ma yecha hekiita ma yechi inyaka wopun ada eyey he hamato. Komas kwota yo eecha otii tawey, ii ada awasen kwona eecha hakiita.

²⁴ “Ada hikitu kwo akar ma Taiataira tawey, diita kapasek majin kwo eena hikichi saka sumowu tarek. ‘Gaba riita harapa he veenyi tawa majin’ ma kaw ye eena haba tawey, kwo saka eeta majin makabek heechirek. Ada kwona woho: Ada akar nomoya tawa boboyen kwona hakasakech. ²⁵ Wowak, kwotaka eecha tawa boboyen napa kiikiir na neeki tanak, wonyak, anapa yakiita. ²⁶⁻²⁸ Eeta ma ye kapasek boboyen yeyada pi poyeney, ye eeji har hapaga otii tawa boboyega

ada yenya eechaba hakiita. Hanak, yecha eyey ma miman siitii kowu takiita. Ain hubu neekichi siitii kowu takiita. Nosap awo tapa tawak reekiiraka tawaga yepa yenya eechaba otiikiita. Ada yenya niyegak sokwa tawa winyumayega eechaba hakiita.

²⁹ “Kwo mabiyaka tawey, diita majin Spirit rii lotu ya tawa man wochawey, napa hehar meeji siitiichicha!”

3

SADIS YA YOPO WUCHI YICHAWA MA MIMA MAJI

¹ “Sadis akamak lotu ya tawa ma yechi ejel riina diina na keyichi ha. Diita maji eecha wocho: ‘God riiti 7 spirit 7 winyumayeka adaka tawa. Diita maji ada kwona heechi tawak ichu:

“Kwota otii tawa yon ada hecho. Anadii ma ye kwoti hin eecha wocho: Kwo moro sii tawa ma. Wowey, kwo eeta haniga eecha tawa! ² Eena na sokwa! Opoche watanakech. Kwotaka eecha kepi tawa boboyen na kiyapo ta. Iipa eeta boboy siipa ha hamakiita. Ada hecho kwota otii tar yo eeji God riiti misomak kwoya hekasakech. Kwo saka eeta yon otii hamarek. ³ Kwo meejir maji nobon abosuchitanakech. Eena na sumowu tanak, kwoti kapasek boboyen na heechi ta. Kwota sokwa siitiinan siiney, adapa kwotak hiyi ya tawa ma yatawaga eecha yakiita. Ada yana nedii kwopa saka hikikiitawak. ⁴ Wowak, ma kaw ye Sadis akamak tawey, ye yechi siivatabi otii kehakasakech. Eeta yepa siivatabi apaman ruwuchi ya adaka eecha chishikiita. Eecha inyey,

God riita henyey, kepi takiita. ⁵ Eeta ma ye kapasek boboyen yeyada pi poyeney, iipa ada diita siivatabi apaman ruwuchinyak, yechi hin eechaba eechaba tawa jeyek taweyen sowukasakech. Wonyak, ada yechi hin eeji apoko riiti misomak kwodii wonyak ejel yechi misomak kwodii wobakiita.

⁶ “Kwo mabiyaka tawey, dii maji Spirit rii lotu ya tawa man wochaweyen, napa hehar meeji siitiichicha!”

PILADELPIA LOTU YA TAWA MAJI

⁷ “Peladelpia akamak ma yechi ejel riina diina na keyichi ha. Diita maji eecha wocho: ‘Ada ma kepi siiken. Ada maji mu siiken batawa ma. Ada Devit riiti aka nubureja ki neekitu. Ada nubreja tagwaney, anadii ma rii ya dasiipiikasakech. Ada dasiipiiney, anadii ma rii ya tagwakasakech. Diita majin ada kwotak heechi tawak ichu:

⁸ “Ada kwota otii tawa yon hecho. Ada hecho hapaga tawa boboy sii kwotaka karakada tawa. Kwo sumowu tarek, ana hehar hiki siitiichichar. Ada nuburejan kwoti misomak tagwa tawey, anadii ma ya dasiipiikasakech. ⁹ Na meeji! Ma kaw ye tawey, ye mayama eecha habata: no Ju ma. Yaho. Ye eeta woshepii tawa ma. Eeta Gaba riiti ma. Ada otiichinyak, yecha ya kwoti yati jumuk saka yikiita. Yinyak, yepa hikikiita ada kwona rukusiito. ¹⁰ Kwo ada bar majin eena sumowu tari, kwo eechaba eechaba eshar otiitari, harapa kapasek boboy sii diita nosapek eyey yanak, eyey ma yenya otii otii hechanak, eena ada siitii kowu tanak, kwo kepi takiita. ¹¹ Ada kwotaka ameya yakiita. Kwotaka

tawa boboy sii sa anadii ta. Opoche akar ma ya kwoti hadabas ya boboyen hiyik yatanakech. **12** Kapasek boboyen pi poyena ma riina ada God riiti lotu aka kwatiiga eecha otiikiita. Eecha otiinak riipa saka heechikiitawa. Ada eeji God riiti hin eeta ma riiti mabak keyichikiita. Ada eeji God riiti harapa akama, Jerusalem hi iibak eecha keyibakiita. Diita akama, eeta God riiti akama, sii heven heechi ya sakakiita. Eeji akar hin ada riitak keyikiita.

13 “ ‘Kwo mabiyaka tawey, diita majin spirit rii lotu ya tawa man wochaweyen eena napa hehar meeji siitichicha!

LEODISIA LOTU YA TAWA MAJI

14 “Leodisia lotu ya tawa ma yechi ejel riina dina ana keyichi ha. Diita maji eecha wocho: ‘Ada maji mu siiken. Ada eyey God riita otiir boboy yechi mu. Ada eechaba eechab maji siikeneban wocho. Diita majin ad kwotak heechi tawak ichu:

15 “ ‘Kwota otiitar yon ada hecho. Kwo neekiirek, takasakech. Hi yamek takasakech. Ada eeta gegiyato na neekiirek tanak, na hi yamek ta.

16 Neekiirek, ameda tawak, hiyam ameda tawak, ameda ameda tawey, eena ada kwona eeji kujak sogwiyak pii poyekiita. **17** Kwo eecha wocho: “No ya moni nokwapa tawa. Akar saga, boboy dopokasakech. Wowak, kwo saka hiki tawak, kwo kapasek wey tawey. Kwo eeta kiiriisiiposii tawak, biish woy biish tawak, kwoti miy eena dumutu. **18** Eena ada kwona eecha wocho: adaka kiire kepi tawa gol ya kepin na ya tokochi, ye inyak, eeka kwopa sagaka siikiita. Apama tawa

siiviitabi kepin na yeechi ruwu. Kwoti maba shebo shebo tawey, hiibiya tawa boboyen eena na ruwuchi. Kwo na marasin tokochi yeechi misoman eeka na neekichiniga kwota eeka na hehar mey maka hecha. ¹⁹ Eeta ma yen ada rukusii tawey, ada pichiniga eshar hehareto. Eena kwoti inyaka hiki hamachi kwoti kapasek boboy heechi na opoy dareboy! ²⁰ Na hecha. Ada nuburejak siitiichiniga hapakeechi wohecho. Ma por rii eeji ayan meejichi ya nuburejan tagwaney, anapa riiti akak i riitaka eecha akiita. Riipa way adaka eecha abakiita. ²¹ Eeta ma ye kapasek boboyen yeyada pi poyeney, ada otiichinyak, riipa eeji harapa tiikiirek adaka eecha yikkita. Ada kapasek boboyen pi poyechi eeji Apoko riiti tiikerek riitaka ya yirega, eeta ma yepa eechaba yikiita.

²² “‘Kwota mabiya taney, diita majin Spirit riita lotu ya tawa man wochaweyen napa hehar meeji siitichicha!’”

4

YECHA GOD RIITI HIN HEVENEK YESOK-WATAR

¹ Eeta nedii hamarek, ada heri heven nubureja tagwa seechi tar. Adana bar maji mupugu piitiinaga ada mashi eecha meejiri, ada way kawka eechaba meejiri, eecha wor: “Na ya diika sokwa. Komas sokwak tawa boboyen ada miina mukuchik.” ² Worek, Spirit rii ameya adak yaniga tarek, nobon ana kukuchi tar. Worek, ada harapa tiikiiren hevenek her. Ma por rii eeka yichar. ³ Heri, riiti misoma jaspa papa eeta poyikoko

papaga eecha her. Konilian pap eecha heri, eeta nayim siikega eecha her. Wayipo shebori eeta harapa tiikiiren ya wukurer. Heri, neekiir her. Emeral papaga eecha her. ⁴ Worek, 24 tiikiir eeta harapa tiikiir kuruk yi ye i tar. Worek, 24 harapa ma ye eeta tiikiir yichari, siivatabi apaman ruwuchi gol masekiik ruwu tawa boboy ruwuchi yichar. ⁵ Harapa tiikiir tari, wayi kuru tarek, sarebiya picharek, yeerepiya tarek, aya gawiya yatar. Eeta tiikiir misomak 7 haba eeka okoreetar. Ii eeta God riiti 7 spirit yech a okoreetar. ⁶ Eeta tiikiir misomak pa eeka watari, somak-wotii tawa paga tari gukayega eecha hechar. Eeta pa mey kwotii tar.

⁷ Ver tar dupura kapiira boboy ye tiikiirek har siitii ye i tari, yechi miy nokwapa nokwapa nokwapa tar. Magiirek tar. Wanegeyek tar. Misomak tar. ⁸ Mapo ver tar boboy rii laion eecha hechar. Upurus bulamakawyega eecha hechar. Piiriichar rii ma misomaga eecha hechar. Dupura kapiira rii aponumayega eecha hechar. Diita dupura kapiira ver tar boboy yichi chipi 6 tar. Miy eyey maba omuk ta ye i tar. Yech a eechaba eechaba niyi yadii hokwa chichu. Diiata:

“Harapa God mayaka mii eeta kepi wey tawa.
Mii eeta kepi wey. Mii eeta kepi wey.
Mii mashi tar. Apa eechaba tawa.
Mii komas yakiita.”

⁹ Yech a hokwa chichawey, nedii poche biish takasakech.

Eeta ma rii harapa tiikiirek yichawey, rii eechaba eechaba tawey, ver tawa boboy dupura

kapiira ye riiti hin yesokwa tawey, ye eechaba eechaba woshia tawak, ye hadabas kepi boboyen eechaba eechaba hokwa chichu. ¹⁰ Eecha otii tawak, 24 harapa ma ye tiikiirek yichawa ma eechaba eechaba tawey, riiti misomak sakachi riiti hin yesokwato. Eecha otii tawak, ye gok masekii ruwu tawa boboy, yeechi riiti misomak raboto. Rabochiniga eecha wocho:

¹¹ “Noti Harapa, noti God!
 Miiti hi eeta harapa mayaka.
 Eena God riiti hadabas boboy kepin,
 hadabas hi kepin,
 hapaga tawa boboy kepin na ya!
 Mii eyey boboyen otiitar.
 Miita miiti inyakak otiichicharek,
 ye eeka ver kepi wey tawa.”

5

JON RIITA VEENYI TAR JEYEN HER

¹ Worek, rii harapa tiikiirek yicharek, ada her harapa jey pochi riiti mama yepak seechi tari, jebwa yepa yepa keyi tar. ⁷ jebwaka tar pokosheyik ji kiikiireneechi seechi tar. ² Worek, ada kawka harapa hapaga ejel poren hebar. Worek, rii harapa uwachi eecha wor: “Kapo namapa kepi ta mak otiinak, rii kata pokok ji kiikiireneechi seechi tawa jeyen hogo seechikiita?” ³ Worek, hekasakech ma por rii howuk takasakech, heyik takasakech, nosap kuruk takasakech, riipa saka kiki siiniga kata jeyen hogo seechiniga hek wonyak. ⁴ Ada ma por rii kata jeyen kiki siichi hogo seechiniga heken

yesha otii hipurek, eena ada harapa keya tar.
⁵ Worek, harapa ma por eeka tari rii ana eecha wor: “Opoche keyatanakech. Na he! Laion rii Juda riiti magwik eeka yari, Devit riiti harapa neja yari, rii kapasek boboyen pi poyechi rii eeta kiki sowak riipa 7 pokok ji seechi tawa jeyen hogo seechikiita.

JON RII SIPSIP YI POREN HER

⁶ Worek, ada Sipsip Yi por harapa tiikiir nediiik siitii tarek her. Eeta 4 ver tar boboy ye, harapa ma yechaka, riina wukurechi siitii tar. Siitii tarek, Sipsip Yi rii sowakwo hatawa boboyega eecha her. Rii 7 masa mujaka eecha tar. Rii 7 miy tabatar. Dii eeta 7 Spiriten God riita wochirek, eyey nosapek eyey yar. ⁷ Harapa rii harapa tiikiirek yichari, jey riiti mama yepak neekitarin, Sipsip Yi rii eta jeyen yeechi yayar. ⁸ Eecha otiirek, 4 ver tar boboy ye, harapa ma yechaka, Sipsip Yi riiti misomak sakar. Yecha eyey gitaga tawa boboyen neekiir. Eyey gol heebiya taba tarek, kwowa ya tawa boboy eeka tar. Eeta boboy sii eeta ma yecha God riina woshia tawa boboyen eena mukuchir. ⁹ Worek, ye akar hokwan chir:

“Miataba eeta kiki sowa eeta harapa jeyen miita yeechi jir poken heemachikiita.

Miina pi sowakwo harek, miiti pik mii God riina man awasen tokochir.

Eena mii kiki sowa.

Ta ye i tawa ma kawen,
 eyey akama akama majik batawa ma kawen,
 eyey ma kawen,
 eyey nosapek tawa ma kawen,
 iina miita awasen tokochir.

10 Miita eecha otiirek, ye poda mabak siirek,
ye sokwachi opelen otiitar mak siir.
Siirek, yecha God riiti yon otiitar.
Worek, yecha diita nosapen neeki yesokwa ma
siikiita.”

EYEY SIPSIP YIN RIITI HIN YESOKWATO

11-12 Ada kwoka heri, nokwapa nokwapa ejel
her. Tausen tausen her. Yecha harapa tiikiiren
siitii wukurer. Yecha, 4 ver tar boboy ye, harapa
ma yechaka, harapa ayak uwar:

“Eeta Sipsip Yi riin pi sowakwori, riiti hi eeta
harapa
mayaka tawa.

Eena rii eeta kiki sowak, eyey hapaga otii tawa
boboyen, hadabas saga kepin, hokwa sokwa
kepi hiki

tawa boboyen, hapaga tawa boboyen,
riiti hin yesokwa yichi tawa boboyen,
riipa yakiita.

Hadabas howuk tawa boboy kepin,
riina woshia tawa boboyen riipa yakiita.”

13 Worek, ada meejir, eyey hevenek tawa
boboy, nosap tawa boboy, nosap kuruk tawa
boboy, eyey pak tawa boboy, eyey boboy eeka
tawey, ye hokwa chichar. Ye eecha chichar:

“Harapa tiikiirek yichawa ma riita,
Sipsip Yi ma riitaka hadabas boboyen sa ya.
Hin yesokwa tawa boboyen, riina woshia tawa
boboyen,
hadabas howuk tawa boboy kepin,
hapaga tawa boboyen, rii sa ya!

14 Eeta 4 ver tawa boboy ye awesen eecha wor: “Eeta omutiik.” Worek harapa ma ye sakachi piiriiti hi yesokwa tar.

6

SIPSIP YI RII POKON HEEMAR

1 Worek, ada heri 7 pokok jichari, Sipsip Yi ri mapojichar pokon dagiir. Dagiirek, ver tar boboy dupura kapiira yechi por rii ayak uwachi wori, wayi kurunaga eecha meejiri ii eecha wor: “Na ya!” **2** Worek, ada heri, apama tar hos tar. Tari, ma riiti magiirek yichari anabak neekichi yichar. Yichari, masekiik ruwu tawa boboy har. Harek, rii iri, ow ana picchar man dagiir poyechiniga, dagiir poyetaken eena ir.

3 Worek, Sipsip Yi rii way kawka pokon dagiir. Dagiirek, ver tar boboy akar por rii sokwa eecha worek, ada meejir: “Na ya!” **4** Worek, anadii hos yar. Yari, nayim siik tar. Magiir chichi yichawa ma riina harapa eekin hari, hapaga tawa boboyen riina hari, riita otii chichawak, ow ana pichawa boboy sii diika nosapek yato. Yatamak, eeta ma awesen awesen ow anapichu.

5 Worek, Sipsip Yi rii way akar por pokon dagiir. Dagiirek, ada way meejiri, akar por ver tar boboy rii eecha wor: “Na ya.” Worek, ada heri, kehapa hos tar. Tarek, magiir chichi yichawa ma rii skel pochin riiti tapak neeki tar. **6** Worek, ada meejiri, aya por ver tar nedii uwanaga eecha meejir. Meejiri, eecha wor: “Wit siiken karakada awok woyeney, siiti ya eeta dola pochi. Bali siiken woyeney piiriichar karakada awok woyeney, siiti

ya eeta dola pochi. Wonyak, kwo atawa weleka atawa waineka opoche kapasek otiitanakech!"

⁷ Worek, Sipsip Yi rii akar por pokon dagiir. Dagiirek, ada way meejiri, akar por ver tar boboy rii eecha wor: "Na ya!" ⁸ Worek, ada heri, neekiir tar hos tar. Tarek, magiir chichi yichawa ma riiti hi Ha Tawa Ma. Hi uwu Tawa Eem sii riina sumowu tar. Worek, hapaga boboyen piiriina harek, piir eekik, eecha ha tawa boboyek, hak otii tawa boboyek, kwashik tawa asak, piir man eeka sowakwoto. Diita nosapek tawa boboyek dupura kapiira tarek, poreni piir dagiir poyer.

⁹ Worek, Sipsip Yi rii akar por pokon dagiir. Dagiirek, ada eeka heri, sowakwor ma yechi inyaka wopun opel otii tar boboy yechi kuruk eeka tarek, her. Eeta ma rii God riiti majin sawo tarek, riiti hin geenyek kwodii wo mukuchi tarek, eena sowakwor. ¹⁰ Worek, diita inyaka wopu ye harapa uwachi wor: "Hapaga God mii eeta Harapa siiken kepi wey tawa! Siitiiyek nedii mii diita nosapek nona sowakwor ma awasen yenya anasa kapasek otiikiita?" ¹¹ Worek, apama riki gworowon por por har. Harek, yenya eecha wor: "Kwo na ameda yi hapaka ta. Kwoti wakasa yaka kumwoy kaw yenya sapa sowakwoba. Kwona sowakworebaga yenya sa eechaba sowakwoba. Wonyak, yenya God riita awasen pikiita."

¹² Worek, Sipsip Yi rii akar por pokon dagiiri, ada her. Herek, harapa nenyaw yar. Ya rii eeta kehapa her. Siivatabi bonyega her. Niiwi-ika sii eeta nayim siik piga eecha her. ¹³ Eeta winyumay ye neer heechi muk sakar. Pek me siiken harapa sowa howu atawak saka tawaga

eecha sakar. ¹⁴ Jeyen gwonyebiir tawaga neer eechaba gwonyebiirechi heechi rii ir. Worek, eyey kwowu, nedii kwowu ye heechi shen shen i ye yar. ¹⁵ Worek, dii nosap aka tabo yima ye, siitii kowu tawa harapa ma ye, ow ana pichawak siitii kowu tawa harapa ma ye, mani yak harapa tawa ma ye, harapa ma ye, anadii ma ye, kubuchey yo otitawa wakasa ma ye, anadii tawa ma ye, nosap supuk kwowuk tawa papa supuk i eeka veenyi tar. ¹⁶ Worek, ye papa kwowun uwa yayar: “Nona na saka gamu veenyechi! Harapa tiikiirek yichawa ma riiti misoman nona na dasiipiichi! Sipsip Yi riiti harapa kwotay tawa boboyen nona na veenyichi! ¹⁷ Piiriiti harapa kwotay tawa nedii si eeta yawa! Kapa nama hapaga siichi eecha siitiikiita?”

7

ISREL MA YENYA HISIIR

¹ Worek, ada heri, dupura kapiira ejel ye nosapek mushik har siitii ye i tar. Siitii ye i tarek, diita nosapek tawa sowan neeki tarek, eena yakasakech. Eena sowa nosap yakasakech, somakwotii tawa pa yakasakech, mek yakasakech. ² Worek, ada heri, ejel por rii ya sokwa nobok sokwar. Sokwari, eechaba eechaba tawa God riiti jebwaka eecha sokwar. Worek, rii dupura kapiira ejel yenza harapa ayak uwar. God riita eeta dupura kapiira ejel yenza harapa hapaga boboyen harek, yecha pan, nosapen eena kapasek otiiken eena har. ³ Rii yenza eecha wor: “Kwo opoche pan, nosapen, men, eena kapasek otiik otiitanakech. Mapo nota na God riiti yo otii

wakasan he yeechi jebwan makabek heechinak, kwo napa komas nosapen, pan, men, kapasek otii.” ⁴ Ada meejiri, kapo ma shasha God riiti jebwan makabek heechir. Eetata: eyey 144,000. Ye Isrel riiti yimana yechaka eecha yar. ⁵ Worek, 12,000 Juda riiti yimana jebwan yar. 12,000 Ruben yimana yenza yabar. 12,000 Gat yimana yenza yabar. ⁶ 12,000 Asa yimana yenza yabar. 12,000 Naptalai yimana yenza yabar. 12,000 Manasa yimana yenza yabar. ⁷ 12,000 Simion yimana yenza yabar. 12,000 Livai yimana yenza yabar. 12,000 Isaka yimana yenza yabar. ⁸ 12,000 Sebyulan yimana yenza yabar. 12,000 Josep yimana yenza yabar. 12,000 Bensamin yimana yenza yabar. Eeta ma ye eyey God riiti jebwan yar.

NOKWAPA NOKWAPA MA MIMA GOD RIITI HIN HARAPA YESOKWATAR

⁹ Worek, ada heri, nokwapa nokwapa ma mima ye ya yopo wuchi yichar. Ma boyega shecha kenyek wonyak? Diita ya yopo wuchi yichawa ma ye podat akamakasakech. Ye eyey akama ma, eyey nosapek tawa ma, akar akama akamak maji batawa ma, maba eyey tawa ma. Yecha eyey Sipsip Yi riiti harapa tiikiir misomak siitiito. Siitii tarek, gworo apama rikin ruwuchi siitii tarek, siiva kaban neekichi siitii tar. ¹⁰ Worek, yecha harapa aya uwar: “Nona yesokwa yichi tawa boboyen notaka yar. Harapa tiikiirek yichawa God riitaka Sipsip Yi riitaka piiriita nona har.”

¹¹ Worek, eyey ejel ye, harapa ma ye dupura kapiira ver tar boboy ye, harapa tiikiirek siitii ye i tar. Worek, ye harapa tiikiirek saka misoma

gamuchichi God riiti hin yesokwa tar. ¹² Ye eecha wor: Eeta siiken hin yesokwa tawa boboy, eyey howuk tawa hadabas boboy kepi, hokwa sokwa hiki tawa boboy, woshia tawa boboy, hi kepi tawa boboy, harapa hapaga tawa boboy, anadii yo otii tawa hapa boboy eeta eechaba eechaba tawa God riitiba! Eeta siiken!

*DIITA MA YECHA KAPA MEEJI TAWA BOBOY
SII EETA HAMAR*

¹³ Worek, harapa ma por rii ana woher: “Kata apama gworon ruwu tawa ma mima ye kapo siitak taren yar?” ¹⁴ Ada meejichi awesen eecha wor: “Harapa Ma, ana hekasakech. Miita hecha.” Rii awesen eecha wor: “Diita ma mima ye harapa kikir poy tar nobok tari, ye anabeyichi siitii tar. Ye yechi gromo siivatabin Sipsip Yi riiti pik uku yeetiiri eena apama wey hechar. ¹⁵ Eena ye God riiti harapa lotu akak riiti harapa tiikiir misomak niyi yadii riiti iyoban otiito. Harapa tiikiir yichawa God riita yechaka tawey, rii yenya rukusiichi hehareto. ¹⁶ Yecha kawka eechi hakasakech. Borowagii reekiisiikasakech. Ya yenya kawka pikasakech. Hi yami yenya kawka yakasakech. ¹⁷ Eeta Sipsip Yi rii harapa tiikiirek nediiik tawey, rii eeta yechi siitii kowu tawa ma. Eecha tawak, riita yechi ye i eechaba eechaba tak tawa boboy yechi ukun mukuchikiita. Wonyak, eyey keya mukun bachi poyekiita.”

¹ Sipsip Yi rii akar por pokon dagiir. Dagiirek, hevenek wokiinya siitiiri, ameda siir. ² Worek, ada heri, 7 ejel God riiti misomak eeka siitiir. Siitii tarek, 7 mupugun yenza har.

³ Worek, anadii ejel rii opel otii tar cheyek ya bana bana siitiir. Siitii tarek, rii kwowa ya tawa gol heebiyan neekichi siitii tar. Siitii tarek, riina nokwapa nokwapa hiki tuk kwowa ya tawa boboyen har. God riiti ma mima yecha God riina woshia tawa boboyeka eecha cheyek otiir. Rii harapa tiikiir misoma siitiitar opel cheyeka eeka otiir. ⁴ Ejel rii God riiti misomak siitiitari, kwowa ya tawa hirika sii ejel riiti tapan heechi God riiti ma mima yecha God riina woshia tar majika eecha neerek ichar. ⁵ Worek, ejel rii kwowa ya tawa heebiyan yeechi opelek tar hik heebiyan woyichi diita nosapek rabor. Raborek, neerek kururek, harapa washegey rokor. Yeerepiyarek, nenyaw yar.

4 EJEL YECHA MUPUGU PIITAR

⁶ Worek, 7 ejel ye 7 mupugu neeki tari, piitaken otiitar. ⁷ Worek, ejel por mapo piitar. Piitarek, ais papaga, hi, pi, yechaka eecha diita nosapek sakar. Nosap piiriichar tari, por hik tuku hamar. Eyey me piiriichar tari, por hik tuku hamar. Eyey woyiheja hik tuku hamar.

⁸ Worek, akar ejel por rii riiti mupugu piitar. Piitarek, hi uwuniga hechar harapa kwowun yeechi somakwotii tawa pak rabor. Raborek, eyey somakwotii tawa pa piiriichar tari, por pik dareboyer. ⁹ Worek, eyey somakwotii tawa

pa boboy piiriichar tari, por har. Eyey jabiir piiriichar tari, por gubu kapasek siir.

¹⁰ Worek, akar ejel por rii riiti mupugu piitar. Piitarek, harapa winyumay habaga uwutari, neer heechi uku yi tawa pak uku siivii wokebika eeka sakar. ¹¹ Eeta winyumay riiti hi, Kwow A Tawa Boboy. Sakarek, eyey uku piiriichar tari, por harapa kwo arek, ma ye eena atari, nokwapa nokwapa ma ha hamar.

¹² Worek, akar ejel por rii riiti mupugu piitar. Piitarek, ya, niiwiika, winyumay piiriichar tari, por pir. Pirek, piiriichar tarek, buya tari, por buyakasakech. Yadii kaw ya pikasakech. Niy kaw yama hekasakech.

¹³ Worek, ada hechi meejiri, aponumay rii neer hakok haga icharek, rii harapa meeja ba eecha wor: “Awijo, awijo, awijo. Piiriichar ejel ye ya mupugun piitaken otii tawey, diita nosap tawa ma mima ye harapa kapasek wey siikiita!”

9

AKAR EJEL POR MUPUGU PIITAR

¹ Worek, akar ejel por rii riiti mupugun piitar. Piitarek, winyumay por neeren heechi muku sakar. Sakarek, riina nubereja ki har. Heyik tawa waw supu siiti ki riina har. ² Harek, winyumay rii eeta supun tagwar. Tagwarek, harapa hirika sokwa supu heechi harapa hi uwutawak, sokwa tawa hirikaga eecha her. ³ Worek, eecha otiirek, yaka neereka eeta niyiki yir. Worek, sama kaw ye hirika heechi muk sakar. Sakari, hapaga boboyen yenya harek, nadagiiriigiirii tawaga

eecha siir. ⁴ Siirek, yenza eecha wor: “Kwo opoche woyihejan kapasek otitanakech. Men kapasek otibatanakech. Nowoka tawa boboyen opoche kapasek otitanakech. Kwo napa God riiti jebwa makabek biish tana man na kapasek otii. ⁵ Kwo opoche pi sowakwotanakech. Kwo napa yenza kapa meeji tawa boboyen hanak, niiwiika yokotapa sapa sii.” Nadagiiriigiirii chichawak kapa meeji tawaga, diita sama ye chichawey, eechaba meejito. ⁶ Diita niiwiika yokotapa siinak, ha tawa boboyen yepa yesha hipukiita. Yecha haken gegiya taney, ye eena hekasakech.

⁷ Ada heri, diita sama hos ow ana pik otii tawaga an heri eecha her. Worek, yechi masek gol masekiik ruwu boboy ruwunaga eecha hecharek, an yen her. Yechi misoma eeta ma misomaga eecha hechar. ⁸ Yechi masebiya mima masebiyaga eecha hecho. Yechi pu, laion, harapa pusi asa puga eecha hecho. ⁹ Yechi biiriipii aian kapan ruwunaga eecha hecho. Yechi chipi hagatawey, wasegey roko tawey, nokwapa nokwapa ka hos ow ana pik ye ichawak, wasegey roko tawaga eecha meejito. ¹⁰ Ye kinyik tawey, eeta kinyi ow ana pichawey, nadagiiriigiiriiichinaga eecha meejito. Kinyi harapa hapaga boboy tawey, nadagiiriigiirii chichawaga sii eecha tawey, man niiwiika yokotapa pishamane takiita. ¹¹ Aka tabo yima por riita yenza siiti kowu takiita. Rii eeta ejel rii harapa supu wawon siitii kowu tar. Hibru maji eecha habato, Abadon. Nota eecha habato: Man, Boboy Sagan Kapasek Otii Tawa Ma.

¹² Mapo kapasek otii tawa boboy sii eeta hamar.

Upurusi harapa kapasek otii tawa boboy piiriita komas yakiita.

AKAR EJEL POR MUPUGU PIITAR

¹³ Worek, akar ejel por rii riiti mupugu piitar. Piitarek, ada heri, opelen gol chey God riiti misomak siitiitarek, her. Herek, meejiri, aya pochi mushi yepa yepa meejir. ¹⁴ Aya rii akar ejel por rii mupuguk eecha tarin, riina eecha wor: “Eeta dupura kapiira ejel pa Yupretis eeka pokoj i seechi tawey, yenya na heemachi heechi i!”

¹⁵ Worek, dupura kapiira ejel yenya heemachir. Mashi yenya sayarechichari, ye apa diita awa, diita yadii nedii, diita niiwiika, diita sukwiya yecha sa i diita nosapek tawa man pi sowakwota. Diita nosapek eyey ma piiriichar tari, por sa pi sowakwo hama. ¹⁶ Ana sawori, ow ana pichawa ma ye hos magiirek yichawey, eeta 200 milion.

¹⁷⁻¹⁸ Ada suku yanaga eecha heri, nokwapa hosek yichawa man. Ma yechi biirripek ruwu tawa aian nayim siik higa hecho, sobo sobo hecho, neekiir hecho. Hos yechi masekiik, laion, harapa pusi yechi masekiiga eecha hecho. Yechi kujak saya tari, hika hirikaka, salpaka eecha sayatar. Eecha saya tarek, eyey diita nosapek tawa ma piiriichar tari, eeta kapasek boboy sii poreni pi hamar. ¹⁹ Hos yechak hapaga tawa boboy kujak tawak, kinyik tawa. Kinyik tawey, hopoga eecha tawa, masekiik tawa. Yechi eeka ma mima yenya pishamaneto.

²⁰ Worek, eyey ma mima tari, yenya kapasek boboy sii saka pi sowakworek, ye heri, ye yechi tapak otiir boboyen saka heechirek.

Yecha kapasek spirit yechi hin yesokwa tarin, ye saka heechirek. Yechi woshepii tawa god, gol, silva, bras, papa, me, eena yecha yechi tapak otii, ye hekasakech, meejikasakech, chishikasakech. Wowak, yecha eechaba yechi hin yesokwato. ²¹ Wowak, yecha man pi sowakwo tarek, siiga kapa otii tarek, nobo miman anamesheroko tarek, boboy hiyiya tarek, ye eena magiirchikasakech.

10

EJEL POR RII JON RIINA JEYEN HAREK, RII AR

¹ Worek, ada heri, anadii hapaga tar ejel rii neeren heechi ya sakar. Riiti maba ruwuri, hejagwaya apoga eecha her. Worek, wayipo shebori riiti masekiik tar. Riiti misoma yaga eecha her. Riiti yatii harapa kwatii hi uwunaga eecha her. ² Karakada jey riiti tapak tagwachi neekitar. Worek, rii riiti mama yepa yatii somakwotii tawa pak piitii tarek, yeeji yepa pagiirebak piitiitar.

³ Worek, rii harapa aya uwari, rii harapa pusi tejinaga eecha meejir. Rii harapa uwarek, ⁷ sarebiya awesen piri eeta harapa maji bar. ⁴ Ye maji barek, ada eena keyiken otii, howuk tawa aya rii anacheker. Eecha wor: “Opoche jeyek keyitanakech. Miiti inyaka na veenyichi heechi ta!”

⁵ Eeta ejel rii somakwotii tawa pak, pagiirebak piitii tarek, ada heri, rii mama yepa tapan yesokwa howuk neekichi siitiitar. ⁶ Siitii tarek, rii God riiti hin wohowur. Eeta God rii eechaba eechaba tawa God. Rii heven otii. Otiirek, eyey hevenek tawa boboyen otiiabar. Rii nosapen

otiibar. Eyey diita nosapek ta ye i tawa boboyen otiibar. Eeta somakwotii tawa pa otiirek, eyey pak tawa boboyen riitaba toibar. Ejel rii eecha wor: “God rii kawka kowu nedikasakech! ⁷ Akar ejel por rii riiti mupugu piitanak, God riipa riiti veenyi tawa boboyen otii takiita. Riiti yo otii wakasa piirapet yenya wori, eena riipa otiitakiita.”

⁸ Ada mashi eeta ayan meejiri, hevenek wori, riway ana kawka wor: “Miita na i ejel somakwotii tawa pak, pagiirebak piitiichi siitii tawey, riita tapak neekichi siitii tawa jeyen na ya.” ⁹ Worek, ada ejel riitak ichi wohenyak, riita jeyen ana hakiita. Worek, rii ana eecha wor: “Na yeechi a. Anak, miiti sugu kwo akiita. Miiti kuja sii avega kwoya akiita.” ¹⁰ Worek, ada riiti tapak tarin jeyen yeechi ar. Arek, eeji kuja sii avega kwoya ar. Eeji sugu sii kwo ar.

¹¹ Worek, ana eecha wor: “Na way kawka God riita otiikiitawa majin diita nosapek tawa ma miman, eyey akamak ta ye tawa man, eyey akar akama muk maji ba ye i tawa man, eyey aka tabo yiman na sawo ta.”

11

GOD RIITI MAJI SAWO TAWA MA UPURUS

¹ Worek, ana kubuga tar pokosheyen har. Heechi wor: “Na sokwa i God riiti harapa lotu akan, opel otii tawa cheyen eena na chey he. Wonyak, miina God riiti hin yesokwa tawa ma harapa lotu akak taweyen, eena kenyi ta. ² Wonyak, harapa lotu aka sabak tawa eem sakayekiisii. Eeta God riiti maji meejinan biish

tawa ma yechi, eena pokoshey yatanakech. Eeta eem yenza har. Yepa yatiik 42 niiwiika piitii chishi takiita. ³ Wonyak, eeji maji sawo tana ma piiriina heechinak inyak, piiriita bonyen tawa siivatabin ruwuchi siitii 1260 yadii God riiti majin sawotakiita.”

⁴ Diita God riiti maji sawo tawa ma upurus piir eecha oliv me upurus, piir eecha haba upurus. Piir diita nosapek tawa God riiti misomak eeka siitiito. ⁵ Anadii ma ye piiriina kapasek otiiney, iipa piiriiti kujak hi sokwanak, piiriiti yabu pi ma yenza hik uwu hamakiita. Ma ye piiriina pishaman tawa boboyen otiiney, eeta yikadey boboyek yenza pi sowakwokiita. ⁶ Piir hapaga tawa boboyeka piiriiteka eecha tawey, piir otii tanak, God riiti maji sawo tanak, wayi vakasakech. Piir hapaga boboyek tawak, piir ukun dareboyenak, nayim siik piga siikiita. Piiriita diita nosapen kapasek boboyen otiik wonyey, piiriipa otiikiita. Piir otiken gegiyaney, piir eeta kiki sowa.

⁷ Piiriita eeta majin sawo hamanak, harapa kwashika tawa asa rii supuk ya sokwa tawey, rii piiriina pichakiita. Piiriina pichanak, riipa piiriina dagiir poyechi pi sowakwokiita. ⁸ Wonyak, piiriiti maba harapa akamak siiti nobok seechi takiita. Eeta akama piiriiti Harapa riina eeka mek ji siitiichir. Eeta akaman shiy tawa majik habari Sodom, Isip. ⁹ Wonyak, eyey saniga saniga tawa maba, eyey akamak tawa ma, eyey akar akama maji ba tawa ma, eyey tawa magwi ma, yecha piiriiti maban piiriichar yadii siinak, yadii chep siinak, opoy hekiita. Wonyak, yecha piiri-

iti maban chi eemen anachekekiita. ¹⁰ Piir pi sowakwonak, diita nosapek tawa ma mima yecha piiriina heechi kwoya hiki takiita. Wonyak, yecha nokusha atanak, hokwa chichanak, ye boboyen awasen awasen hapwoy pakatakiita. Diita piirapet piriita diita nosapek tawa man kapa meeji tawa boboyen ha tarek, eena piiriina eecha otir.

¹¹ Yadii piiriichar yadii chepii siinak, God riita piiriina popoyen heechi otii saniyeechirek, piir sokwachi siitiir. Siitiirek, ma mima yecha piiriina hechiniga harapa akiitar. ¹² Worek, piirapet piriita hevenek tawa aya uwarin meejir. Aya uwari eecha wor: “Na ya sokwa!” Worek, piiriina kapasek otii tar ma ye hecharek, piir i hejagwaya apok yo hevenek iyarer. ¹³ Iyarerek, eeta nedii harapa nenyaw yarek, eyey akama 10 siirek por kapasek siir. Nenyaw yarek, 7,000 ma ye ha hamar. Akar ma heechiri, ye eena hechi harapa akii tarek, ye hevenek tawa God riiti harapa hin yesokwa tar.

¹⁴ Akar por harapa kapasek boboy siieta hamar. Wowak, na he! Akar por harapa kapasek boboy sii eeta bana bana yato.

AKAR EJEL POR RII RIITI MUPUGU PIITAR

¹⁵ Worek, akar ejel por rii riiti mupugu piitar. Piitarek, hevenek tawa aya kaw ye eecha uwachi wor: Apa diita nosap aka tabo yichar ma riiti hapaga boboy eeta noti Harapa, riiti Kraist, piiriiti. Tawak, riipa eechaba eechaba siitii kowu takiita! ¹⁶ Worek, 24 harapa ma ye yechi tiikiirek God riiti misomak yichari, ye yechi misomak sakachi God riiti hin yesokwatar. ¹⁷ Ye eecha wor:

“Harapa God, mii hapaga tawa hisaw.
 Mii tawa. Mashi mii eechaba eechaba tar.
 Mii miiti hapaga boboyen yeechi yarek,
 tasii siitii kowu tarek, eena nota miin woshi
 ato!

¹⁸ God riiti maji wosowoy tawa ma ye eena
 inyaka kwotayirek, miita harapa kwotayirek,
 Worek, diita nedii ha tawa ma yenza anasaki-
 ita.

Apa diita miiti wakasa ma, miiti piirapet
 yenza yan ha tawa nedii.

Apa diita miiti harapa man miiti karakada man
 miiti majin meeji tawa man yan ha tawa nedii.
 Ada diita nosapen kapasek otii tawa man pi
 hama seechi tawa nedii!”

¹⁹ Worek, God riiti harapa aka hevenek tari,
 eeta tagwa seechir. Tagwa seechirek, God ri-
 ita hisiir majin heechitar bokisen eeka her.
 Herek, yereiya tarek, kuru tarek, sarebiya pichar.
 Nenyaw yar. Nomoya papaga tawa ais sakatar.

12

MIMA SIITAKA HOPOKA PIIRIITI NOMA

¹ Worek, harapa jebwa hevenek sokwar. Mima
 pochi sii tar. Tari, siitii siivatabi yaga eecha
 hechar. Niiwiika siiti yatii kuruk tar. Siiti
 masekiik ruwu tawa boboy 12 winyumay eeka
 tar. ² Wii yikapwa yimowuken otiiri, harapa
 kapa meeji tawa boboy sii yarek, sii eena teejir.

³ Worek, anadii jebwa hevenek sayar. Harapa
 hopo por nayim siik tari, rii sayar. Ri masek 7 tar.
 Ri masamija 10 tar. eyey masek ri masek ruwu
 tawa boboyek eecha ta ye i tar. ⁴ Ri kinyi sii tari,

sii winyumayen hako rabochirek, nosapek sakar. Eyey winyumay piiriichar tari, poreni otiichirek, sakar. Worek, hopo rii eeta yikapwa yimowuken otitar mima siiti misomak siitii tar. Yimowunak, yikapwan aken eena siitii kowu tar. ⁵ Worek, mima sii hoye yikapwan yimowur. Diita yikapwa rii komas ain kubun neekichi eyey ma miman siitii kowu takiita. Yimowurek, eeta yikapwan ameya yeechi God riitaka howuk ye yowur. Riiti tiikiirek eeka yeyowur. ⁶ Worek, eeta mima sii heechi ma biish tar eemek akii ir. God riita siina sayarechir eemek sii eeka ir. Irek, 1260 yadii siina hehare takiita.

⁷ Worek, hevenek ow ana pichar! Maikel riita riiti ejeleka harapa hopon pichar. Picharek, hopo rii riiti ejeleka awasenpir. ⁸ Awasen awasen picharek, harapa hopo riina dagiir poyer. Dagiir poyerek, rii heven sii eemekasakech. ⁹ Harapa hopo riina yeechi muk rabor. Rii eeta kapasek hopo. Riiti hi eeta Gaba, eeta Seten. Rii nosapek tawa man woshepii tar Gaba. Riin riiti ejel yechaka eecha yeechi nosapeka rabor.

¹⁰ Worek, ada meejir hevenek harapa ayan uwachi eecha wor: “God riita man yesokwa yicha tawa boboy sii eeta yar. Apa God riita mukuchichu rii eeta hapaga tawa aka tabo yima. Apa riiti Kraist yarek, rii riiti hapaga boboyen mukuchir. Noti yaka kumwoyen maji ba diima tawa ma rii God riiti misomak siitii yadii niy ba diima tar. Hevenek tarek, ba diima tarek, God rii yeechi yasaya geenyek rabor. ¹¹ Noti yaka kumwoy yechaka Sipsip Yi riiti pin hiki siitiichirek, omutiik tawa maji siiken sawo tarek, eena noti

yaka kumwoy ye Gaban dagiir poyetar. Yecha eecha hiki tar yechi maba eeta kubuchey boboy tawa. Eena yecha haken hikitar. ¹² Wowak, eena eyey hevenek tawa ma, eyey tawa boboy sa kwoya woy hiki ta. Wowak, nosap somakwotii tawa pa, kwo na ow poy sii ta. Gaba rii eeta kwotak yar. Yarek, rii harapa kwotayeto. Rii eecha hikitu harapa nediikasakech. Eena kwotayeto.

¹³ Worek, harapa hopon nosapek raborek, rii heri, rii hoyey yikapwan yimowur mima siina kiki otii tar. ¹⁴ Wori, aponumay chipin upurus siina harek, sii sokwa siiti eem ma biish tar eemek iken hikiney, siipa keena ikkita. Siipa inyey, sukwiya piiriichar chep siina hehar takiita. Eeka tanak, harapa hopo rii pik otiiney, saka kiki siikiitawak. ¹⁵ Worek, harapa hopo rii ukun woyichirek, saka harapa paga eecha ir. Mima siina gamuchi kiya iken eena ir. ¹⁶ Worek, nosap sii mima siina kiyatayir. Worek, eena nosap kujan tagwachi sii harapa hopo rii kujak woyir ukun a hamar. ¹⁷ Worek, harapa hopo rii hechi harapa kwotayir. Mima kwotayirek hopo rii mima siiti yimana yenza dagiir poyeken ir. Siiti yimana ye God riiti lon mayishiken otiito. Yecha Jisas riita geenyek omutiik kwodii wochawa majin eena hiki siitiichichu. ¹⁸ Worek, eeta harapa hopo rii somakwotii tawa pa giiriibak siitii tar.

13

KWASHIKA TAWA HARAPA ASA UPURUS

¹ Worek, ada heri, kwashika tawa harapa asa por rii somakwotii tawa pak eeka sokwar. Rii 10 masamija tar. Rii 7 masek eecha tar. Eeta masamija ye eyey masekiik ruwu tawa boboy eecha ta ye i tar. Kapasek maji batawa hi sii eeta eyey masek yechak keyi tar. ² Kwashika tawa asan ada heri, lepatega eecha her. Riiti yatiib beaga yatiiga eecha her. Riiti kuja harapa pusi kujaga eecha her. Worek, harapa hopo rii riiti hapaga boboyen kwashika tawa harapa asa riina harek, riina tikiiren harek, riina aka tabo yichawa boboyen hopo rii har. ³ Kwashika tawa asa riiti masek por ha tawa masekiiga eecha her. Sowakwo tawaga eecha her. Worek, eecha hechari, romo sii keshe hamarek, kawka kepi siir. Worek, diita nosap ye riina hechi nyegirabochiniga riina sumowu tar. ⁴ Worek, eeta harapa hopo rii kwashika tawa asan riiti hapaga boboyen harek, ma mima ye eena hechi hopo riiti hin yesokwatar. Ye kwashika tawa harapa asa riiti hin yesokwabatar. Ye eecha wor: “Nama kwashika tawa asaga eecha sowa? Nama kiki sowa riina pi dagiir poyekiita?”

⁵ God riita heechirek, eeta kwashika tawa asa rii God riina kapasek wohega maji batar. God riita hechi heechirek, harapa hopo rii 42 niiwiika eecha otii tar. ⁶ Rii God riina wosoboye tar. God riiti hin wosoboye tar. Rii God riiti akaman wokwoya tarek, hevenek tawa ma mima yenya wohegabatar. ⁷ God riita heechirek, harapa asa rii God riiti ma miman ow ana pi dagiir poyetar. God riita hapaga boboyen riina harek, rii eyey akamak tawa ma, eyey tawa magwi ma, eyey

akar akama maji ba tawa ma, eyey nosapek ta ye i tawa man riita siitii kowu tar. ⁸ Eyey ma mima ye diita nosapek tawey, ye eeta kwashika tawa harapa asa riiti hin yesokwa tikiita. Wowak, mashi mashi God diita nosapen saka otiitarek, ma yechi hin God riita jeyek keyiri, eeta ma ye kwashika tawa harapa asa riiti hin yesokwatakasakech. Diita jey sii eechaba eechaba tawa ma riiti hika eecha tawa. Diita jey pi sowakwor Sipsip Yi riiti.

⁹ Kwota mabiyaka taney, ii na meeji! ¹⁰ Ma kaw yen poko jik wonyey ii sapa heechanak, sapa keena ji. Ma por riin eekik sowakwoney, riin sa eechaba eekik pi sowakwo. Eeta yikadey boboy yaney, God riiti ma mima kwo hiki siitiichichawa boboyen na eechaba eechaba anabeyichi hiki siitiichicha.

¹¹ Worek, ada heri, anadii kwashika tawa harapa asa nosapek ya sokwar. Rii masamija upurus tar. Sipsip yiga eecha tar. Ri aya harapa hopo riiti ayabaga eecha meejir. ¹² Rii sokwa mapo sokwar harapa asa riiti hapaga boboyen yeechi riiti misomak siitii yo otii tar. Rii eyey nosapek tawa man, nosapen, yenza wohigiya heechi tarek, mapo sokwar harapa asa riiti hin ye yesokwa tar. Mashi harapa romoka taren, kesher harapa asa eetata. ¹³ Namba 2 harapaasa rii harapa mirakel otii tar. Rii otii heechirek, hi neerek ya nosapek sakarek, eyey ma mima ye her. ¹⁴ God riita heechirek, naba 2 harapa asa rii harapa mirakelen maposokwar asa riiti misomak otiitarek, rii eyey ma miman woshepiichicharek, eena sumowu tar. Eeta harapa asa rii diita

nosapek tawa ma mima yenza eyey eecha wor: "Kwota eekik piir harapa asa eechaba tawey, riiti misoman na mek dagiichi riiti hin na yesokwa ta." ¹⁵ Worek, God riita heechirek, namba 2 harapa asa rii riiti popoyen mapo asa riiti dagiir mayi misoman heechirek worek, eeta maji bar. Worek, ma ye riiti hin yesokwanan siiri, yenza pi sowakwor.

¹⁶ Worek, eeta namba 2 harapa asa rii wohigiyi heechi tarek, eyey ma yenza jebwa tapa bajek heechi tarek, makabek heechi tar. Harapa ma, karakada ma, ya manika tar ma, kiiriisiiposii tarma, yo otii wakasa ma, shebo shebo chishi tar ma yenza eecha otiir. ¹⁷ Ma eeta harapa asa riiti hin jebwan keyinan biish siiri, ye boboyen tokokasakech. Harapa asa riiti namban keyinan biish siiri, ye boboyen tokokasakech. ¹⁸ Kwota na nagwa nagwa hiki ta. Ma ye hehar hiki taney, yepa kwashika tawa asa riiti namban hekiita. Diita namba eeta ma por riiti hi. Eeta namba eeta 666.

14

GOD RIITI MA MIMA HOKWA CHICHAR

¹ Ada heri, Sipsip rii yi Saion Kwowu siitiitar. Siitiitarek, 144,000 ma mima ye iibak siitiitar. Siitiitar ma mima yechi makebek Sipsip Yi riiti hin, riiti Apoko riiti hika eecha keyichir. ² Ada meejiri, hevenek tawa aya sii harapa uku yi sakanaga eecha meejir. Wayi kurunaga eecha meejir. Ada ayan meejiri, eeta nokwapa nokwapa gita toko hokwachi ayaga eecha meejir. ³ Yecha siitii harapa tiikiiren ver tar boboy dupura kapiiran 24

harapa ma yenza hechar. Hechiniga ye hokwa chichar. Hokwa chichari, diita hokwa anadii ma ye diita hokwan chi hekasakech. 144,000 yechaba God riita diita nosapek awasen yari, yechaba chi hechar. ⁴ Eeta ma ye otii keha tawa boboyen mima yechaka otiikasakech. Ye apama hechar. Sipsip Yi rii ik otiitari, eeta ma ye sumowu ibatar. Yecha nosapek tawa ma yechaka tari, God riita yenza tokochi yar. Ye eeta God riitaka Sipsip riitaka piiriina masey har. ⁵ Eeta ma ye woshepii majikasakech. Kapasek boboy yechaka takasakech.

EJEL PIIRIICCHAR YE MAJIN BAR

⁶ Worek, ada heri, ejel por rii howuk hagatar. Hagatarek, eechaba eechaba ta hadabas maji riitaka tar. Eyey akamak tawa ma, eyey tawa magwi ma, eyey akar akama maji batawa ma, eyey nosapek ta ye i tawa man sawotaken eena ir. ⁷ Rii harapa ayak eecha wor: “God riitaban na akii ta. God riiti harapa hin na yesokwa ta. Riiti anasa nedii diita yato. Eena God riiti misomak na sakachi riiti hin yesokwa ta. Rii heven, nosapen, somakwotii tawa pan, uku siivii wokebin eyey otir!”

⁸ Worek, namba 2 ejel rii komas yari, rii eecha wor: “Harapa Bebilon akama sii eeta sakar. Sii eeta sakar. Sii siiti wain ukun eyey man miman hava tari, yenza wohigiyi havatar. Diita wain uku sii eeta nobo anemesheroko tawa uku!

⁹ Worek, namba 3 ejel rii komas yari, harapa ayak uwachi eecha wor: “Eeta ma ye kwashika tawa harapa asa riiti hin yesokwataney, riiti mayi misoman yesokwa taney, asa riiti jebwan masek

tapak yaney, ¹⁰ ye God riiti kwotay tawa wain ukun atakiita. God riita riiti harapa kwotay tawa wain ukun, rii riiti kwotay tawa heebiyak eeka gwotii poyer! Diita wain hapaga bor tawa. Eeta ma ye diita heebiya wain uku aney, God riiti misomak, Sipsip Yi riiti misomak, yecha hika salpaka harapa kapan meejitakiita. ¹¹ Kapa meeji tawa hi hirika eechaba eechaba sokwa ichakiita. Eeta ma ye kwashika tawa harapa riiti hin yesokwa yichi tawey, riiti mayi misoman yesokwa batawney, riiti jebwa hin yatawney, yecha yi hapakakasakech.

¹² Eeta yikadey boboy yaney, God riiti ma mima kwo na hapaga siichi ta. Yecha God riiti majin sumowu tawak, Jisas riina hiki siitiichichu.

¹³ Worek, ada meejiri hevenek tawa aya eecha wor: “Diina na keyi: Apa komas ma por rii God riiti yo kepin otiitanak, haney, riipa kwoya woy hikikiita!” Worek, Spirit rii awasen eecha wor: “Ayo. Eeta siiken Ye harapa hon otii tarek, ye eena yehapakak. Yecha otii yo boboyeka yechaka eecha ikiita.”

NOSAP TAWA BOBOY SAGAN YA TAWA NEDII

¹⁴ Ada heri, apama hejagwoya apo tar. Tarek, ma por rii yichari, yikapwa maga eecha hechar. yichari, gol masek ruwutar boboyen ruwutar. Owbak, tar kuru tar sarap tapak neeki tar.

¹⁵ Worek, anadii ejel por rii God riiti lotu akak heechi hejagwoya apok yichar man harapa uwachi eecha wor: “Mii napa sarap yeechi nowo saga tiimiichichi ya. Eeta nedii yato. Nosapek tawa boboy, saga neepii hamawa.” ¹⁶ Worek, hejagwoya apok yichar ma rii riiti sarap rabo tarek, nosapek tar sagan tiimii yar.

17 Worek, anadii ejel por rii hevenek tawa lotu akan heechi ya geenyek sayar. yarek, rii kuru tar sarap neeki tar. **18** Worek anadii ejel por rii opelen otitar cheyen heechi ya sayar. Diita ejel rii hin siitii kowu tar ejel. Rii yaniga rii kuru tar sarap neeki tar ejel riina harapa ayak uwachi eecha wor: “Miita neeki tar sarap na otiichi nowok wain pokon dagii hama. Neepii taweyn, eena na dagii hama!” **19** Worek, eeta ejel rii eeta sarap nosapek raborek, eeta wain pokon dagii hamar. Dagii hamarek, wain siiken yeechiye i God riiti kwotay tawa harapa wuk yiigwotiichi piitii pejatar. **20** Harapa akama siiti saba geenyek eeka piitii pejatar. Peja tarek, siiti pi wuk saka harapa ichari, 200 mail ichari, sii iibiitii tari, ma boriiwagiik siitar.

15

7 EJEL YE HARAPA KAPASEK BOBOY OTIIR

1 Worek, ada heri ada harapa nyegiirabo tawa jebwa hevenek her. Dii eeta God riiti harapa kwotay tawa boboy hamaken otii tar nedii. 7 ejel ye 7 harapa kapasekma miman otii tawa boboyen eena yayar. Dii hamak otii tawa boboy kapasek.

2 Ada heri, ada her boboy pochi eeta somakwotii tawa pa gugayeka, hika, eecha tanaga eecha her. Ada way kawka heri, diita ma mima ye kwashika tawa harapa asa riina ow ana pi dagiir poyiri, riiti mayi misoman dagiir poyiri, eeta ma riiti hi nabaga tarin dagiir poyiri, yenza ada hebar. Ye somakwotii tawa gugayega hechawa pa giiriibak eeka siitiitar. Siitiitar, ye God riita

yenya har gitan neekiichi siitiitar. ³ Siitiitarek, ye hokwan chichar. God riiti wakasa ma, Moses, riiti hokwan eena chichar. Sipsip Yin riina chichar. Ye eecha chichar:

“Harapa, mii eeta hapaga God siiken.
 Miita otii tawa yo eeta harapa mayaka.
 Nota eena hechawey, no miina harapa
 hadabas inyaka hikitu.
 Miiti otii tawa boboy hiki tawa boboy eeta
 nagwa nagwa siiken wey otiiito.

⁴ Kapo namapa miina saka akiikiitawak?
 Namapa miiti harapa hin sakapa sawoki-
 itawak?
 Miitaba saniga eeta kepi wey kepi.
 Eyey ma yepa yanak,
 miiti hin yesokwa takiita.
 Miita nagwa nagwa otii tawa boboy kepi sii
 geenyek ya sayar.”

⁵ Worek, hevenek tawa lotu akan tagwarek, ada heri, God riiti omutiik maji sawo tawa akak tarek, ada her. ⁶ Herek, eeta ⁷ ejel ye ⁷ man kapasek otiiitawa boboyeka tarin, harapa lotu akak tarin, heechi ya sayar. Sayarek, siivatabi apama kepi-weyn ruwuchi yayar. Gol pikaga tarin verekuku ji seechitar. ⁷ ⁴ ver tar boboy tarek, por rii ⁷ ejel yenya eechaba eechaba tawa God riiti kwotay tawa boboy ⁷ gol heebiya takiikii siirek, yenya har. ⁸ Worek, God riiti hapaga boboy, riiti hadabas kwoya hechawa boboy kepi eeka otiichirek, hirika sokwa God riiti harapa akak punyir. Wowak, ma por eeta akan iyarekasakech. Diita ⁷ ejel yecha ⁷ kapasek harapa boboyen otii hamanak, ye i yarekiita.

16

*7 HEEBIYA EETA GOD RIITI KWOTAY TAWA
BOBOY SII TAKIIKIISIIR*

¹ Worek, ada meejiri, nerek tawa akak uwar aya eecha wor: “Kwota na i God riiti kwotay tawa 7 heeibyak tawa boboyen i nosapek gwotii poy!”

² Worek, namba 1 ejel rii riiti heebiyan nosapek gwotii poyir. Gwotii poyiri, kata ma ye kwashika tawa harapa asa riiti jebwa misoma yechaka eecha tarek, asa riiti mayi misoma hin yesokwa tarek, eena harapa romo yechi mabak sokwatar.

³ Worek, namba 2 ejel rii riiti heebiyan somakwotii tawa pak gwotii poyir. Gwotii poyiri, ha tawa ma yechi piga eecha her. Worek, eyey somakwotii tawa pak tar boboy ye eeta eyey ha hamar.

⁴ Worek, namba 3 ejel rii i riiti heebiyan kwashika tawa wasiipokiik gwotii poyir. Gwotii poyiri, eeta pik siir. ⁵ Worek, ada meejiri, eeta wasiipokiik siitii kowu tawa ejel rii eecha wor: God mii eeta kepi wey kepi tawa God. Mii mashi tarek, apa mii tabato. Miita ma miman anaseechi tari mii eeta nagwa nagwa anasatar. ⁶ Ye miiti ma mima yenza pi sowakwori, piirapet yenza pi sowakwobari, eena mii pin aken har. Harek, ye yechi ya kapaseken eeta woyek yar. ⁷ Worek, ada meejiri, aya pochi opel otii tar chey heechi yari, eecha wor: “Harapa, mii eeta hapaga bor tawa God. Miita anaseechi tawey, eeta ma yenza miita hehar nagwa nagwa siiken anaseechitu!”

⁸ Worek, namba 4 ejel rii riiti heebiya gwotii poyir. Gwotii poyirek, God riita heechirek, ya riita ma yenza riiti hik harapa picchar. ⁹ Pichari,

ma yenza hik uwur. Hik uwutarek, ma ye God riina wokwoya kapasek maji batar. Eeta kapasek boboyen God riita siitii kowu tar. Eena yecha God riina wokwoya maji batar. Eecha otiirin, ye eena hechi yechi kapasek boboyen magi-rechikasakech. Yecha riiti hin yesokwakasakech.

¹⁰ Worek, namba 5 ejel rii riiti heebiya kwashika tawa harapa asa riiti harapa tiikiirek eeka gwotii poyir. Gwotii poyirek, eyey ma ye harapa asa riiti kuruk tarek, niyi sii yaniga yenza gamu poyirek, yecha kapa harapa meejirek, ye pugiirega wagiirega tar. ¹¹ Pugiirega wagiirega kapa meeji tarek, romo yechaka tarek, eena ye hevenek tawa God riina wosoboy wokwoya tar. ¹² Worek, ye yechi kapasek boboyen magi-rechikasakech.

Worek, namba 6 ejel rii riiti heebiya Yupretis pak gwotii poyir. Gwotii poyirek, pa kiipa hamar. Ii nobon takiirek, ya sokwa eemek aka tabo yima ye sayaken eecha otiir. ¹³ Wowak, ada heri, 3 spirit kapasek grisa tawaga eecha her. Yecha harapa hopo riiti kujan, woshepii tawa piirapet yechi kujan heechi ya sayar. ¹⁴ Diita spirit kapasek ye mirakel kapaseken otii tawa spirit. Diita 3 spirit ye eyey diita nosapek tawa aka tabo yima yechak ichu. I otii tawak, aka tabo yima ye ya yopo wuchi hapaga tawa God riiti nedik ow ana pik otiito.

¹⁵ “Na meeji! Anapa hiyi yatawa maga eecha yakiita. Eeta ma ye wanen siiney, ye yechi siivatabi hehar giiriiney, riipa saka maba sobo chishikiitanak, riipa saka anadii ma yechi miso-

mak hiibiya yakiitawak. Yega eeta kwoya woy hiki takiita!”

¹⁶ Worek, spirit kapasek yecha otiirek, aka tabo yima ye yopo wuchi yichar. Eeta eem siiti hi Hibru maji eecha habato: Amagedon.

¹⁷ Worek, namba 7ejel rii riiti heebiya sowak gwotii poyir. Gwotii poyirek, harapa aya sii harapa tiikiirek harapa lotu akak eeka tari, sii uwachi eecha wor: “Eeta hamar!” ¹⁸ Worek, yiirepiya tarek, kuru tar. Sarebiya picchar. Harapa menyaw mayaka yar. Eeta yikadey menyaw mashi diita nosapek yakasakech. Sii eeta harapa mayaka. Eyey menyawen dagiir poyir! ¹⁹ Eecha otiirek, harapa akama nedii reekiichi piiriichar siir. Harapa tar akama. Eyey ta ye i tar akama eechaba sii hama seechibar. God riita harapa akama, Bebilon, siina hikichi otiirek, Bebilon sii wain ukun God riiti heebiyak atar. Diita wain ukun eeta God riiti harapa kwotay tawa boboy. ²⁰ Eyey nedii kwow pak tari, akii i hamar. Eyey harapa kwow eeta buchichi saka hama seechir. ²¹ Ais papa neerek saka tari, papaga eecha ma magiirek eeka saka tar. Hisaw mayaka ais pap eecha saka tar. Eecha otii tarek, harapa kapasek sii tarek, ye eena God riina wokwoya maji batar.

17

NOBO ANEMESHEROKOTAR HARAPA MIMA SII HISAW KAPAN MEEJIR

¹ Worek, 7 ejel heebiyan neeki tari, por rii adak ya eecha wor: “Na ya. Nobok anamesheroko ye i tawa harapa miman siina pichawa nobon ada miina mukuchikiita. Diita mima sii eeta

harapa pak yichar. ² Eiita nosap aka tabo yima ye eeta nobo mima siitaka eecha anamesheroko tar. Diita nosapek tawa ma mima ye siita nobok anamesheroko tawa wain ukun atar. Atarek, ye beyi tar.”

³ Worek, eeta Spirit rii ana yar. Ana yarek, ejel por rii yari, ana biish tar eemek kiya ir. Irek, ada heri, mima poche sii kwashika tawa harapa nayim siik asa riiti magiirek yichar. Eeta asa riiti magiir nokwapa nokwapa jebwaka eecha tar. Eeta jebwa God riina eyey kapasek majin eena keyir. Eeta asa rii 7 masek, 10 masameja tar. ⁴ Siita siivatabi nayim siiken ruwutar. Siita gol, gayetiik, kwoya hechawa papa kepika eeka keya pochichar. Sii heebiyan siiti tapak neekitari, keha tawa kapasek boboy kapasek hechawa boboy eeta gol heebiya eeta takiikiisiir. Sii nobok anamesheroko tawa boboyen otii tarek, eena takiikiisiir. ⁵ Keyir jebwa siiti makebek eeka tari, shiyi tawa maji eecha wor: “Harapa akama Bebilon, eyey nobo anamesheroko tawa mima, eyey kapasek boboyen otii tawa ma yechi nokwapa.” ⁶ Ada heri, God riiti ma mima ye Jisas riina hiki siitiichi sumowutari, eeta mima sii yenya pi sowakwochiniga yechi pin sii eena atari, sii eeta beyir. Ada siina heri, ada harapa nyegiirabochi i hiki ya hikir.

⁷ Worek, ejel rii eecha wor: “Boyewak mii i hiki ya hikitu? Ada miina wokiita: Eeta mima siina, eeta asa rii siina kiya ir mun, ada miina sawokiita. 7 masek, 10 masameja tawa asan ada eena wocho. ⁸ Eeta kwashika tawa asan miita hechawey, mashi tar. Apa rii takasakech. Riita

sayarechi waw supuk ya sokwak otiito. Riipa sokwanak, riina pi sowakwo hamakiita. Diita nosapek tawa ma yechi hin mashi mashi eechaba eechaba tak tawa jeyen keyinan siiyega, ye harapa asan henyak, ye i hiki ya hikitakiita. Eeta asa rii mashi tari, apa takasakech. Komas kawka yakiita. Eena nyegiirabochiniga i hiki ya hiki takiita.

⁹ “Ma ye inyaka nagwa nagwa hiki tawey, ii na hiki ta. 7 masek eeta 7 kwow. Eeta sii 7 kwowuk eeka yichu. ¹⁰ 7 aka tabo yima tabato. 5 aka tabo yima sakar. Podareba riita siiti kowutu. Anadii saka yatawak. Riipa yanak, rii ameda siikiita. ¹¹ Eeta harapa asa mashi tari, apa saka tawak, rii eeta namba 8. Rii eeta namba 7 aka tabo yima yechi. Rii i ichawak, riin pi sowakwoto.

¹² “Miita her 10 masameja ye eeta 10 aka tabo yima. Ye apa siitii kowukasakech. Komas siitii kowukiita. Yenya hapaga tawa boboyen hanak, yecha kwashika tawa harapa asa riitaka eecha awa podat siitii kowukiita. ¹³ Eeta aka tabo yi ma ye podateba inyakkak tawa. Eecha tawak, ye yechi hapaga tawa boboyen siitii kowu taweyn, harapa asa riina hato. ¹⁴ Ye Sipsip Yi riina ow ana pikiita. Pichanak, Sipsip Yi riina sumowu tawa ma, riiti hin haba tawa ma, riita mashi hisiir ma yechaka Sipsip Yi riitaka eecha tanak, riipa awasen yenya ow ana pidagiir poyikiita. Rii eeta harapa ma yechi Harapa. Rii eeta aka tabo yi ma yechi Aka Tabo Yi Ma.”

¹⁵ Worek, eeta ejel rii ana eecha wor: “Miita nokwapa nokwapa pan heri, eeta pa eetata: eyey nosapek ta ye i tawa ma, eyey akamak tawa

ma, eyey akar akama maji ba tawa ma, eyey tawa magwi ma. ¹⁶ Eeta 10 masameja miita heri, ye kwashika tawa harapa asa riitaka ye nobo anemesheroko tawa mima siina harapa yuyakiita. Yuyatanak, yecha eyey siitaka tawa boboyen ya hamanak, sii shebo shebo biish siikiita. Wonyak, ye siiti maba omun eechi hik rabochinyak, uwu hamakiita. ¹⁷ God riita otichirek, yechi inyaka podatebak hiki tarek, ye yechi hapaga siitii kowu tawa boboyen harapa asan riina har. Harek, ye eecha otii tari, God riiti inyakak otii tar. Eecha otii tarek, God riiti mashi keyir maji sii eeta geenyek sokwar. ¹⁸ Eeta mima siina miita heri, sii eeta harapa akama mayaka. Sii diita nosapek aka tabo yi ma yenya siitii kowutu.”

18

BEBILON AKAMA EETA KAPASEK WOY SIIR

¹ Worek, ada heri, anadii ejel por rii heven heechiya sakar. Riiti siitii kowu tawa boboy eeta harapa tar. Riiti okoree tar haba diita eyey nosapek buya tar. ² Rii sakachi harapa ayak uwachi eecha wor:

“Sii eeta sakar. Harapa Bebilon akama sakar.
Nokwapa nokwapa kapasek spirit ye,
Sekiyawas ye eeka yichu.
Nokwapa nokwapa kapasek keha tawa yuyawa
tawa apo ye iibak yichu.

³ Sii otichirek, eyey ma yechaka eecha siiti nobo
anemesheroko tar wain ukun yechaka eecha atar.

Diita nosapen aka tabo yi ma ye siina nobo
anemesherokobatar.
Sii harapa nobo anemesheroko weyitari,
bisnis ma ye harapa yan yatar.”

4 Worek, ada meejir anadii aya hevenek uwar:
“Eeji ma mima kwo na eeta akaman heechi
geenyek ya saya!

Opoche kwopa siitaka kapasek boboy eech
otiitanakech.

Eeta kapasek boboyen siitak yaneyn,
kwona opoche siitaka eecha yatanakech.

5 Siiti kapasek boboy diika mowutu.
Neereka hayeto.

Siita kapasek otii tawa boboyen God riita
eena abosuchekasakech.

6 Siita kwona eecha otiitari, kwo napa
awasen siina eechaba otii.

Siita harapa kapasek otiitari,
kwo napa siina awasen eechaba harapa upurus
na otii.

Siita kwona uku atawa boboyen otiichi hatari,
kwo napa awasen siina eechaba upurus ha.

7 Siita mayama diita nosapek tawa boboy kepin
hatari,
siiti hin mayama yesokwa tari,
kwo napa siina eechaba awasen harapa kapa
meeji

tawa boboyen ha ta.

‘Ada yichawey, eeta aka tabo yi mimaga eecha
tawa.

Ada mibiya mima takasakech.

Kapa meeji tawa boboy adak yakasakech!”

⁸ Eecha tawak, nokwapa nokwapa kapasek boboy
siina podat yadiibak ya hamakiita.
Hak otii tawa boboy, kapa meeji tawa boboy,
eechi hatawa boboyen siitabak yakiita.
Siina hik uwukiita.
Wowak, siina anasak tawa Harapa God rii eeta
harapa wey hapaga tawa.”

⁹ Diita nosapek aka tabo yima ye siitaka nobo anemesheroko tarek, harapa akama Bebilon hi uwu tanak, yecha siiti hirikan henyak, harapa keya takiita. ¹⁰ Wonyak, ye siiti kapa meeji tawa boboyen akiitanak, ye eena yapak siitii takiita. Siitii tanak, ye eecha wokiita: “Dii eeta kapasek wey. Awijo. Awijo. Siiti eeta hapaga tarek, harapa tar. Awa podat siirek, kapasek boboyek siitak yarek, kapasek siir.”

¹¹ Wonyak, diita nosapek tawa bisnis yo otii tawa ma ye eena henyak, yepa inyakapwa hiki tanak keya takiita. Ma ye yechi boboy sagan kawka tokokasakech. Eena keyatar. ¹² Yechi gol, silva, kwoya hechawa papa, gayetiik, siivatabi kepini, sileka, siivatabi nayim siik, kwowa ya tawa me, elepan riiti pun yeechi otii tawa boboy, mek diigii tawa boboyen harapa yak toko tawey, bras, ain, hapaga papan otii tawa boboy, diita boboy ye kawka tokokasakech. ¹³ Sinamon, kwasaga tawa boboy, kwowa ya tawa boboy, kwowa yatawa boboy kepi; wain uku, akar uku, atawa hikishebu, bulmakau, hos, ka, wakasa man, ma yechi inyaka wopu, diita boboyen yechi kawka tokokasakech. ¹⁴ Bisnis yo otii tawa ma ye siina eecha wocho: “Eyey boboy niya yak otii tari, ii ninya heechi

i hamawa. Niji ya niji ruku sii tawa boboy kepi eeta ninya heechi i hama seechir. Hama seechirek, ni eena kawka hekasakech!”

¹⁵ Wonyak, eeta bisnis yo otii tawa ma ye eeta akamak eeka bisnis yon otiitarek, harapa yan eeka ya tarek, ye siiti kapa meeji tawa boboyen harapa akiichi yapak siitiichi keya takiita. ¹⁶ Keya tanak, eecha wochakiita: “Awiyo. Awiyo. Dii eeta kapasek wey siito! Eeta harapa akama sii kapasek wey tawa. Mashi sii siivatabi kepin, nayim siik tawa siivatabin ruwuniga, gol, gayetiik, kwoya hechawa papan wakiiretar. ¹⁷ Apa awa podat eeta eyey biish woy biish siir.”

Wonyak, jabiir yechi kepten, akar nosapek jabiirek ichawa ma, jabiir yon otii tawa ma, eyey akar ma ye somwakwotii tawa pak ya yon otii tawey, ye yapak siitii tarek, siiti hirikan her. ¹⁸ Hechi ye uwachi eecha wor: “Akar siitak tawa harapa akama diita akamaga eecha tawa?” ¹⁹ Worek, ye nosapen teenyechi neerek rabo poworek, awasen yechi masekiik sakar. Ye keyaniga eecha wor: “Awiyo. Eeta kapasek wey siito. Kapasek boboy harapa akama siitak yar. Eyey ma ye somakwotii tawa pak jabiirek ta ye i tari, harapa yan eeta akamak eeka yatari, awa podat eeta eyey kapasek wey siir!”

²⁰ “God riiti ma mima, hevenek tawa ma mima, aposel ma, piirapet ma kwo napa kwoya woy hiki ta! Eeta harapa akama siin God riita pi hama seechir. Siita kwona kapasek otii tarek, eena God riita siina awasen anaseechiniga kapasek otiir!”

²¹ Worek, harapa hapaga tar ejel por rii harapa papan yechi somakwotii tawa pak rabochirek,

ir. Irek, rii eecha wor: “Ada diita papan robochirek, irega, harapa akama Bebilon siina harapa ow ana pichi rabo poyikiita. Wonyak, siin kawka hekasakech. ²² Wonyak, sagey piita tawa boboy, gita, mupugu, hokwa yapo ya tawa boboy, eyey eecha otii yey tawa boboyen kawka meejikasakech. Yo otii tawa ma ye nin sakapa kawka hekiitawak. Wit hikishebo otuitawa masin aya kawka nijak meejikasakech. ²³ Niji haba buyakasakech. Ma mima reeviisii tawa maji kawka nijaka meejikasakech. Niji bisnis yo otii tar ma ye hapaga siitar. Niji neeki yesokwa tar boboy kapasek eeta diita nosapek tar eyey ma miman woshepii tar!”

²⁴ Diita akama sii piirapet yenza God riiti ma mima yenza pi sowakwotarek, yechi pi nosapek sakarek, eyey diita nosapek pi sowakwor ma mima yechi pi eeka sakarek, God riita eena heri kwotayechi eeta akaman pi hama seechir.

19

EYEY MA MIMA YE RAGATAR BEBILON KAPASEK SIIREK

¹ Worek, ada meejiri, hevenek tawa harapa aya uwari, nokwapa nokwapa ma yechi ayaga eecha meejiri, eecha wor: “God riiti hin na yesokwa ta. Noti God rii eeta nona yesokwa yichi tawa God. Riita hadabas kepiwey tawey, rii eeta hapaga tawa. ² Riita anaseechi tawey, rii eeta nagwa nagwa siiken anaseechitu. Eeta nobo harapa kapasek anamesheroko tawa mima sii diita nosapek tawa ma yenza kapasek yon otii tari, eena God riita siina anaseechi pir. Siita God riiti yo otii

tawa wakasa ma yenza pi sowakworek, eena riita siina anaseechi pir.

³ Yecha kawka eecha wor: “God riiti hin na yesokwa ta. Eeta harapa akamak hik haye tawey, hirika siipa eechaba eechaba sokwa punyi takiita!” ⁴ Worek, eeta 24 harapa ma ye, 4 ver tar boboy ye, misomak sakachi ye harapa tiikiirek yichawa God riiti hin yesokwa tar. Ye eecha wor: “Eeta omutiik. God riiti hin na yesokwa ta!” ⁵ Worek, harapa tiikiirek aya uwari, eecha wor, “God riiti yo otii tawa ma, eyey ma karakada, harapa, kwo riina akii tawey, noti God riiti hin na yesokwa ta.”

SIPSIP YI RII RIITI MIMAN YAR

⁶ Worek, ada meejiri, nokwapa nokwapa ma yecha uwanaga eecha meejir. Harapa ukwiakanaga eecha meejir. Sarebiya pinyaga eecha meejir. Ye eena eecha wor: God riiti hin na yesokwa ta. Noti Harapa, noti hapaga tawa God riitaba eeta harapa aka tabo yima tawa. ⁷ Nota keena inyaka kwoya hiki tanak, riiti hin riita harapa tawa boboy kepin na yesokwa ta. Eeta Sipsip Yi rii riiti miman yaken sayareto. Mima sii wohowur. ⁸ God riita otichirek, sii mayama siivatabi apama kepi weyn ruwur.” Eeta siivatabi apama eeta God riiti ma mima yecha yon nagwa nagwa otii tawa boboy.

⁹ Worek, eeta ana eecha wor: “Diina na keyi: Kata ma yenza God riita Sipsip Yi riitaka tapa nokusha aken woheri, na kwoya woy hiki ta.” Ejel rii kawka eecha wor: “Diita maji eeta God riiti maji siiken.” ¹⁰ Worek, ada riiti yatii jumuk

sakachi riiti hin yesokwaken otii tarek, rii ana eecha wor: “Opoche eecha otiitanakech. Ada eeta miita sicha yo otii tawa ma. Ada miiti yaka kumwoy yechaka eecha otii tawak, Jisas riita kwodii wochar majin sumowu tar ma yechaka eecha otii. God riiti hiban eena na yesokwa ta! Eeta omutiik maji Jisas riita kwodii wori, ii eeta piirapet yenza kiyapochichiwak, ye eeta God riiti majin sawoto.”

MA POR RII HOS APAMA MAGIIREK YICHAR

¹¹ Worek, neer tagwarek, ada heri, hos apama eeka tarek, siiti magiirek yichar ma riiti hi upurus tar. Hi diitata: Hehar Sumowu Tawa Ma, Omutiik Nobon Nagwa Nagwa Otii Tawa Ma. Riita anaseechi otii tawey, rii ow ana pichaweyn, rii eena nagwa nagwa hehareto. ¹² Riiti miy eeta hi okoreenaga eecha hechar nokwapa nokwapa aka tabo yima yechi masekiik ruwu tawa boboy riitak ruwu tar. Hi pochi riiti mabak tari, ma yecha eena hekasakech. Riitaba saniga hecho. ¹³ Riiti ruwu tar gworo siivatabi eeta pibak tar. Riina eecha habato: “God Riiti Maji.” ¹⁴ Hevenek tawa ow ana pichawa ma ye riina sumowu tar. Ye apama hos yechi magiirek yeicharek, riin sumowu tar. Ye siiviitabi kepi apamaban ruwu tar. ¹⁵ Owuka tar eeki riiti kujak tarin ya sayar. Rii eeta eekik ma mima yenza ow ana pichiniga dagiir poyekiita. Wonyak, riipa ain kubuk ma mima yenza siiti kowukiita. Rii wain siiken yechi harapa wuk woyechi piiipejanak, wain ukuk siikiita. Diita wuk eeta hapaga God riiti harapa inyaka kwotaya tawa boboy. ¹⁶ Riiti hi

eeta gworo siiviitabik riiti yatiik eeka keyi tar. Eecha keyi tar: "Aka Tabo Yima Yechi Aka Tabo Yima. Harapa Ma Yechi Harapa Ma."

¹⁷ Worek, ada heri, ejel por rii yak siitii tar. Siitii tarek, eyey apo neerek haga ye i tari, hechi rii harapa uwachi yenza eecha wor: "Na ya, God riiti harapa, nokusha atawa boboyen a ta! ¹⁸ Na ya. Aka tabo yima yechi maba omun a! Ow ana pichawa harapa ma yechi omun na a. Ow ana pichawa wakasa ma yechi omun na ya a. Hos yechi omun an ya a. Yechi maguirek yichawa ma yechi omun na ya a. Eyey ma yechi omun na ya a. Wakasa ma yechi i ye ya tawa ma yechi omun na a. Karakada ma, harapa ma yechi omun na ya a!"

¹⁹ Worek, ada heri, kwashika tawa harapa asa rii diita nosapek tawa harapa aka tabo yima yechaka, yechi ow ana pichawa ma yechaka, yopo yichi hos apamak yichar ma riina, riiti ow ana pichawa ma yechaka eecha ow ana piken yar. ²⁰ Eecha otiirek, kwashika tawa harapa asa riin woshepii tawa piirapet yechaka eecha pokok jir. Diita woshepii tawa piirapet ye harapa asa riiti misomak mirakel otir. Mirakel eecha otiiri, woshepii tawa piirapet riita kwashika tawa asa riiti jebwan yatar man woshepii tar. Rii eechaba eeta ma ye riiti mayi misoman sumowu tarin woshepii tar. Eeta harapa asa riin eeta woshepii tawa piirapet riitaka yeechi hisaw salpa hi uwutar pa supuk rabochirek uwur. ²¹ Apama hosek yichar ma riiti eeki kujak sayari eeta eekik piiriiti ow ana pichar ma pi sowakwor. Pi sowakworek, eeta apo ye ya yopo yiniga yechi omun aniga bii

diir.

20

1000 SUKWIYA MAJI

¹ Worek, ada heri, ejel por rii hevenen heechi ya sakari, rii harapa wokebin tagwa tawa kika eecha neeki ya sakar. Sen poko pochi neeki yabar. ² Rii mashi hopo riin yeechi neeki tar. Diita hopo eeta Gaba, Seten. Yeechi neeki tarek, rii sen pokok jichi 1,000 sukwiya eecha heechir. ³ Pokok jirek, ejel rii eeta hopon harapa wokebik rabochi hehar dasii poyer. Hopo rii diita nosap tawa ma mima yenya 1,000 sukwiya woshepiinakech eena rabochi dasiipoyer. 1,000 sikwiya hamanak, riina heechinak, rii kawka i ameda kada siikiita.

⁴ Worek, ada harapa tiikiir kawen heri, ma kaw eeka yichar. Yicharek, God riita yenya hapaga boboyen hari, yecha man anasaken eena har. Worek, ada ma yechi inyaka wopun hebar. Diita ma ye mashi Jisas riita mashi kwodii wor majin God riiti majin ye eena siiken sawo tarek, ma ye eena yenya pi sowakwor. Diita ma ye harapa asa riiti hin yesokwakasakech. Yecha harapa asa riiti mayi misoman saka sumowu tarek. Yecha asa riiti hin yechi tapak makebek heechikasakech. Diita ma ye saniyeechi sokwari, Kraist riitaka aka tabo yimaga tari, ye 1,000 sukwiya eecha tar. ⁵ Anadii har ma ye awesen yesokwakasakech. 1,000 sukwiya hamanak, ye saniyeechi sokwakiita. Dii eeta mapo saniyeechi sokwa tawa nedii. ⁶ Eeta ma ye mapo saniyeechi sokwawey, ye sa inyaka kwoya woy hiki tanak, yecha kepi wey ma siikiita. Eeta ma ye komas

saka kawka hakiitawak. Diita ma ye Kraist riiti, God riiti opelen otii tawa ma siinak, yecha Kraist riitaka eecha 1,000 sukwiya eecha siitii kowu takiita.

GABA RIINA PI DAGIIR POYEKIITA

⁷ 1,000 sukwiya hamanak, Gaba riina pokojichari, heemachinak, ikiita. ⁸ Wonyak, riipa heechi riipa diita nosapek tawa ma har ta ye ta weyen yenza woshepiiken ikiita. Yechi hi Gok, Megok. Wonyak, riipa yenza ow ana piken yaya yopo yichakiita. Ye ya yopo yichanak, nokwapa nokwapa kesenega eecha yikiita. ⁹ Wonyak, ye diita eyey nosap i ya yanak, yecha God riiti ma mima yichawa eemen iniga yenza osago geechekiita. eeta eem eeta God riita rukusii tawa harapa akama. Nosap tawa ma ye inyi jichanak, hi neer heechi ya sakanak, yenza uwu hama seechikiita. ¹⁰ Wonyak, eeta woshepii tawa Gaba riina yeechi hi uwu tawa salpa tawa pa supuk rabochinak, uwukiita. Mashi eeta eemeek kwashika tawa harapa asaka, woshepii tawa piirapeteka, eecha rabochirek, eechaba eechaba uwu tar. Eecha otinak, ye kapa eechaba eechaba yadii niy meejitakiita.

HARAPA ANASAKA TAWA NEDII YAK TAWA MAJI

¹¹ Worek, ada heri, harapa apama tiikiir pochik ma por rii eeka yichar. Nosapeka, neereka riiti misoma eecha heechi akii irek, kawka hekasakech. ¹² Ada heri, har ma, harapa, karakada yechaka eecha harapa tiikiir misomak siitii tar. Siitii tarek, jeyen tagwa seechir. Komas

akar jey pochin eechaba tagwa seechir. Eeta jey sii eechaba eechaba tak tawa ma yechi hik eecha tar. Worek, jeyen keyiri, eyey har ma yechi mashi otii tar yobaga woyek yenza eechaba anasatar. ¹³ Worek, ma somakwotii tawa pak hari, ye eets sokwar. Ha ma tar eemek har ma ye heechi ya sokwar. Sokwarek, yenza eyey anasatar. Yo otiitar woy baga yenza eechaba anasatar. ¹⁴ Worek, ha tawa boboyen ha ma yichar eemek hi uwu tawa pak yeechi rabochirek uwur. Eeta hi uwu tawa pa sii komas kawka hak tawa pa. ¹⁵ Ma kaw ye yechi hin eechaba eechaba tak tawa jeyek keyinan siiney, yenza eeta hi uwu tawa pak rabochirek uwutar.

21

AKAR NEER AKAR NOSAP YAR MAJI

¹ Worek, ada heri, ada akar neeren akar nosapen her. Mashi tar neeren mashi tar nosapen heechi ir. Somakwotii tawa pa sii eeta heechi ibar. ² Worek, ada akama hadabas kepin heri, siiti hi eeta akar Jerusalem. Sii God riina hevenek yar. Yari, sii sayarer. Sii yari, reevii siinak keyapochi boboyen sayareken eena yar. ³ Worek, ada meejiri, harapa tiikiirek uwar aya eecha wor: “Na he! God riita maka yichu. Rii yechaka eecha yichawey, ye eeta God riiti ma mima siikiita. Ayo, God riita yechaka eecha siinak, riipa yechi God siikiita. ⁴ Riipa ma yechi misoma keyamukun bachikiita. Ha tawa boboy sii eeta hakiita. In-yakapwa hiki tawa boboy sii eeta biish siikiita.

Ma keyakasakech. Kapa meejikasakech. Mashi tar boboy sii eeta i hamar.”

⁵ Worek, harapa tiikiirek yichawa ma rii eecha wor: “Apa ada eyey boboyen otiiniga akar sowa.” Rii way ana kawka eecha wor: “Diita maji eeta omutiik wey eenan keyi.” ⁶ Rii eecha wro: “Eeta hamawa. Adaba saniga. Ada mapo tawak, ada komas tawa. Ada eyey boboy yechi mu. Eeta ma por rii riiti borowagii riikasiiney, ii sa adak yanak, ada eechaba eechaba tawa uku sobon hanak, ak. ⁷ Eeta ma ye kapasek boboyen ana beyichi dagiir poyeney, ada yenya eyey boboy hakiita. Ada eeta yechi Godek siinak, yepa eeta eeji yikapwa siikiita. ⁸ Wowak, akii tawa ma, ana hiki siitiichinyan biish tawa ma, kapasek otii tawa ma, man pi sowakwo tawa ma, nobo anemesheroko tawa ma, siiga kapan otii tawa ma, woshepii tawa god yechi hin yesokwa tawa ma, woshepii bak tawa ma yen salpa hi uwu tawa pa supuk rabochinyak uwutakiita. Ii eeta komas kawka hak tawa nedii.”

AKAR JERUSALEM

⁹ Worek, ejel por rii adak yar. Diita ejel rii ⁷ ejel por ⁷ heebiyan neeki tari, ⁷ kapasek man pi sowakwo tar boboy wok tari, rii ⁷ ejel heechi yar. heechi yaniga eecha wor: “Na ya. Ada miina Sipsip Yi riiti m iman mukuchik.” ¹⁰ Worek, eeta Spirit ya ana takiikii siirek, ejel rii ya ana yeechi harapa kwow masekiik ye yo ye ir. Ye yo ye irek, rii ana Jerusalem mukuchir. Diita akama eeta hadabas kepi akama. Eeta hevenek God riina heechi ya sakar. ¹¹ Ya sakari, God riiti

hadabas boboy sii okoreetar. Eeta akama okoree tari, yama papa kepiga, jas paga, eecha hadabas hechar. ¹² Diita akama inyika eecha tar. Tarek, Isrel magwi 12 yechi hin eecha keyir. ¹³ Nubureja piiriichar wopu yepak tarek, piiriichar magiir yepak tarek, piiriichar bayegey yepak tarek, piiriichar yepa bayegeyak tar. ¹⁴ Eeta akama siiti inyi sii 12 papa yechi hek eeka siitiito. Eeta papak Sipsip Yi riiti 12 aposel yechi hin eeta papak keyi tar.

¹⁵ Worek, ana maji bar ejel rii gol pokoshey kubuka eecha tar. Rii akaman, siiti nuburejan, siiti inyin, pokosheyek yaken otir. ¹⁶ Eeta akama sii diipiira kapiira skwea siiken tar. Kikibak siir. Eeta ejel rii eeta akaman riiti pokoshey kubuk hehar otir. Eeta 1500 mail wopu yokwak irek, 1500 mail gay yokwak irek, 1500 mail eechaba howuk yow ir. ¹⁷ Worek, ejel rii inyi pokoshey kubuk kawka yeechi chey her. Herek, eeta inyi 216 pit yo ir. Ma yechi pokoshey woyek siir.

¹⁸ Eeta inyi papa jaspa eeka tar. Eeta akama kiire kepi gol kepi eeka tar. Gukayega eecha her. ¹⁹⁻²⁰ Eeta muku tawa papa eeta nokwapa nokwapa harapa yaka tawa papa kepi kepi. Inyi keyapochi seechi tar. Namba 1 papa inyi muku tari eeta jaspa. Namba 2 eeta sapaia. Namba 3 eeta aget. Namba 4 eeta emeral. Namba 5 eeta sadonikis. namba 6 eeta konilian. Namba 7 eeta krisolait. Namba 8 eeta beril. Namba 9 eeta topas. Namba 10 eeta krisopres. Namba 11 eeta haiasin. Namba 12 eeta ametis. Eeta eyey papa ye eeta kwoya hechawa papa. ²¹ Eeta 12 nubureja eeta 12 apama geyitiikega eecha tar. Eeta eyey nobo

akamak tari, kiiri kepi gologa eecha her. Herek, gukayega eecha her. ²² Ada eeta akaman heri, harapa lotu akan hekasakech. Eeta lotu aka eeta hapaga tawa Harapa God. Ii eeta Sipsip Yi. ²³ Eeta akama siin ya pikasakech, niiwiika pikasakech. God riiti hadabas boboyek eeka okoreeto. Eeta Sipsip Yi rii eeta haba. ²⁴ Nosapek tawa ma ye siiti eeta yamak eeka chishi ye i takiita. Diita nosapek aka tabo yima ye yechi hadabas tawa boboyen yeechi yi i eeta akamak heechikiita. ²⁵ Eeta akama siiti nubereja ye eechaba eechaba tagwa seechi takiita. Wonyak, niy siikasakech. Yadiiba takiita. ²⁶ Nokwapa nokwapa ma mima yechi harapa hadabas nokwapa nokwapa boboyen eeta akamak eeka i yayar heechi takiita. ²⁷ Wowak, kapasek tawa boboy sii eeta akamak iyarekasakech. Kapasek yo otii tawa ma, woshepii majin ba tawa ma, kata akaman iyarekasakech. Kata ma yen eeta Sipsip Yi riiti jeyek keyiri, eeta eechaba eechaba tak tawa ma yechi hin ma yechaba eeta akaman iyarekiita.

22

EECHABA EECHABA TAK TAWA UKU, ME MAJI

¹⁻² Worek, eeta ejel rii ana pan mukuchiri, eeta gukayega eecha hechar. Diita uku sii eeta God riiti tiikiir kuruk Sipsip Yi riiti tiikir kuruk eeta yaniga akama siiti nobo nediiik reekiichi ichu. Ichawak, mesek ha tawa uku. Ichawak, yepa yepa mesek ha tawa me siitii tar. Eeta omu watawey, 12 omu sukwiya pochi eecha wato. eechaba eechaba niiwiika akar akar omun watar.

Eeta me kiipiika sii eeta eye ma miman yesokwa yichitu. ³ Eyey boboyen God riita yuyeechi kapasek pirek, eeta akamak saka iyarekiitawak. God riiti harapa tiikiir, Sipsip Yi riiti harapa tiikiir eeta akamak eeka takiita. Tanak, riiti wakasa ma ye riiti hin yesokwa takiita.

⁴ Yepa riiti misoman hekiita. Riipa riiti hin yechi misomak eeka keyikiita. ⁵ Niy diika takasakech. Haba siikayekasii. Ya siikayekasii. Eeta God rii eeta yechi haba yama siikiita. Wonyak, yepa eechaba eechaba tawa aka tabo yimag eecha siikiita.

JISAS RIITA AMEYA YAK TAWA MAJI

⁶ Worek, eeta ejel rii ana eecha wor: “Diita maji eeta maji siiken. Kwo napa sumowu. Eeta Harapa God rii riiti Spirit riina eeta piirapet yenza ha tawa, rii riiti ejel wochirek yarek, rii riiti wakasa ma yenza ameya yak tawa boboyen mukuchiken eena wochirek yar.” ⁷ Jisas rii eecha wocho: “Na meeji! Ada ameya yakiita. Eeta ma ye diita jeyek tawa majin sumowutaney, yepa inyaka kwoya woy hiki takiita! Ada wor maji eeta sokwato.”

⁸ Ada Jon. Diita eyey boboyen ada herek, meejir. Ada herek, diita eyey boboyen meejiri ana eyey boboyen mukuchir ejel, riiti yatii jumuk ada sakar. Riiti hin yesokwaken eena sakar.

⁹ Sakarek, rii ana eecha wor: “Opoche eecha otitanakech. Ada miitaka yo otii tawa ma. Ada kwotaka yo otii tawa ma kwoti yaka kumwoy, piirapet yechaka. Eyey ma ye diita jeyek tawa majin sumowu taney, ye eeta adaka kiki yo otii tawa ma. Kwo God riiti hin na yesokwa ta!”

10 Rii kawka eecha wor: “Diita jeyek sokwak tawa majin miita opoche veenyitanakech. Sokwak tawa nedii bana bana siito. **11** Eena yo kapasek otii tawa ma ye sa kawka yo kapaseken otii ta. Eeta ma ye keha taney, ii sa kawka otii keha ta. Ma kepi taney, rii sapa yo kepin kawka otii ta. Ma ii hadabas taney, rii sa hadabas ta.”

12 Jisas rii eecha woho: “Na meeji! Ada ameya yakiita. Ada yanak, eyey ma ye eecha otii tar woyek, ada ya yenya por por hakiita. **13** Adaba maponak, komasiikiita. Adaba mapo tawak, komas tabato. Ada harapa tawey, an eyey boboy yechi mu.

14 “Eeta ma ye yechi siivatabin yeetiiney, yechi inyaka kwoya hiki takiita. Diita ma ye harapa akama siiti nuburejak iyar inyak, wonyak, ye eeta kiki sowa eechaba eechaba tak tawa me siiken yeechi atakiita. Ye eeta kiki sowa akama nuburejak iyareniga harapa akamak i ikiita. **15** Wonyak, kapasek tawa ma, siiga kapan otii tawa ma, nobo anemesheroko chishi tawa ma, man pi sowakwo tawa ma, woshepii tawa god riiti hin yesokwa tawa ma, woshepii majin ba tawa ma, ye kata akama wok iyarekasakech. **16** Ada Jisas Ada eeji ejelen heechinak, i kwoti lotu akak diita boboyen sawo takiita. Ada eeta Devit riiti neja. Ada eeta niyegak sokwa buya tawa winyumay.

17 “Eeta Spirit eecha woho: ‘Na ya.’ Eyey ma ye diita jey majin meejinney, ye sapa eechaba wo: ‘Na ya! Ma uku ak otiiney, rii sa ya God riita sobo eechaba eechab mesek ha tawa ukun ya yeechi a.

18 “Ada kwona ow poy sii majin bak. Eeta ma ye diita jeyek sokwak tawa majin meejinney, rii akar

majin ii bak heechiney, God riipa diita jeyek tawa kapasek boboyen riitak heechikiita. ¹⁹ Ma por rii diita jeyek sokwak tawa maji kawen yaney, God riipa riina diita jeyek tawa hadabas boboyen awasen yakiita. Eechaba eechaba meseken ha tawa me siiti omun riitak yeba yakiita. Riipa hadabas akama kepin iyarekasakech.”

²⁰ Eeta ma rii diita majin sawo tawey, rii eecha wocco: “Eeta siiken. Adapa ameya yakiita!”

²¹ Harapa eeta omutiik. Na ya Harapa Jisas, na ya!

Harapa Jisas riita kwona rukusii tawa boboy sa eyey notaka ya.

GOD RIITI MAJI KEPI

**The New Testament in the Washkuk Language, also known as the Kwoma Language, of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Washkuk long Niugini**
copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Washkuk (Kwoma)

Dialect: Kwoma or Washkuk

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-08

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

df8dc48f-feff-515c-a5a2-c9c957dac5bb